

LAIKRASZTIS
CHICAGO, ILL.
Metas: \$2.00
Prenumeratos: \$3.00
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED ST. CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
PUBLISHED EVERY FRIDAY AT CHICAGO, ILL.
Yearly subscription rate:
In the United States, Canada and Mexico \$2.00
To Foreign Countries \$3.00
Advertising rates on application. Address
all communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED ST. CHICAGO, ILL.

Nr. 22 CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 31 d. GEGUŽIO (May), 1907 m. Metas XVI
ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Revolucija Maskolijoje.

Laikraščiai, ypač angliškai, rašo apie maskoliskąjį karą: kad jis, dėl sumenimo proto, kuris, turbūt, nekada nebūvo suvisu sveikatos, turėjo būti, jog, pabėgęs savo locu, jo valdžios kankinamų ukėsu, nori pasislėpti į užrubežį, bet neina kur: sykį paduoda, bet jis važiuoja į savo pačios tėvės — Darmstadto, — ir ten, kur, motinos tėviškė — Danija.

Reikėtų manyti, kad turbūt caras ištikimo manio keliauti į Daniją, kadangi jos valdžios praėjo saugiau prižiūrėti prašymų kraštų apsigyvenusių ukėsu. Štai dabar likosi iš Danijos išvytas, be jokios matomos priežasties, vokiečių Njiezlegh, gyveno netoli vasarinio karaliaus rimo. Jį mat Danijos policija nužiūrėjo, buk jis tykojo ant gyvasties svetimų valdovų besirėgiantį čia atsikankinti. Kas gi čia galėtų atsikankinti? Greičiausiai maskoliskasis caras, kuris, pabėgęs savo locu žmonių, jau kartą gana ilgai viešėjosi motinos tėviškėje, kur visgi namu negu „šventoj Maskolijoje“.

Be jeigu caras iškeliaus, bet, kasgi valdys Maskolijoje? Rodo ir dabar ne jis, o Stolypin su rušonų šnipų, bet visgi reikia, kad kas nors atsakyti už Stolypino darbus; dabar už visų visų ministrų padavimus atsako caras, nors jis ir nevaldo Maskolijos, jis, sėdėdamas pasislėpęs Carskame Sele, nežinodamas kas dedasi plačios Maskolijos plotoose, negali valdovui nė radytiesi: jis yra vien paravanas, už kurio kavojasi ministrai, caro vardu išduoda ir kvailiausius padavymus, po kuriais caras, ar nori, ar ne, turi pasirašyti.

Nereikia užmiršti, kad po jo ir reakcionalių partijų, juodašimčių, nuo seniai reikalauja išvaikymo dūmos ir pagarsinio diktatūros, su teikiama diktatoriui niekieno nesupręstos valdžios. Jeigu todėl caras mano prašalinti iš Maskolijos, tai, turbūt, jo ministrai rengia kokių kvailystą padaryti, o joji pasekmė tos savo kvailystos. Todėl jie ir nori čia išstumti kur nors į svetimus kraštus, kur žmonių piktumas ne taip greit galėtų jį pasiekti. Ką gi Stolypin gali manyti daryti tokiu, kas dar labiau galėtų Maskolijos žmones suerzinti? Tai, turbūt, išdalies parodo reikalavimai maskoliskųjų reakcionalių.

Reakcioniariai reikalauja išvaikymo dūmos, įvedimo karės lauko teismų visuose kraštuose, kur tik pasirodys revoliucionieriai; pripažinti ginkluotą juodašimčių barių, kurie apsiima kovoti su visais caro priešais, ypač, kad gi su žydais ir inteligentija. Kadangi, vienok, reikalavimas dūmos apsunkti, tai juodašimčiai užmanė visi turtus reiki. Taigi mat ir naują pinigų

šaltinį. Tik, klausimas, ar to šaltinio pakaks uždengimui visų rando išlaidų? Revoliucionieriai juk neturtinai, milijonieriams gerai po globa caro valdžios, kuri apgina didžiųjų reikalus; revoliucionieriai gi kelia revoliuciją, stengiasi palengvinti vargšų buvį, ginti juos nuo išnaudojimo rando ir didžiųjų, todėl ir pats jaučia tą patį išnaudojimą, velka tą patį skurdą. Milijonierų terp jų nėra.

Ką gi todėl rando galėtų daryti negaudamas užrubežiuose pinigų, jeigu revoliucionierių turtų nepakaktų? Reikėtų griebtiesi konfiskavimo didžiųjų turtų. Dar pernai reakcionalių laikraštis „Moskovskija Vedomosti“, reikalaujamas išvaikymo pirmosios dūmos, kadangi prancūziški bankininkai nenorėjo skolyti pinigų, užmanė išleisti, kaip buvo laikas Krimo karės, assignacijas su priverstinu kursu ir tai tiek, kiek jų reiks uždengimui visų naminių išlaidų; užrubežiai, žinoma, tokių, ne uždengtų aukso assignacijų neimtu. Po Krimo karės auksas Maskolijoje prapuolė, o assignacijų užrubežiuose neimdavo rublio nė už 25 kapeikas. Taigi išleidimo assignacijų ne ilgam pakaktų: žmonės, neturėdami kitokių pinigų, juk ir mokesčius assignacijoms turėtų mokėti. Didžiurčiai, o tame ir caras, savo pinigų laiko užrubežių bankuose.

Tuom tarpu duma vis dar neuztvirtino biudžeto ir su tuom nesiskubina, vis išranda kitokius reikalus. Dūmos pirmininkas apreiškė, jog lenkų paduotas dūmai sumanymas „suteikti Lenkijai autonomiją ir urėdus su lenkiška kalba. Nors lenkų sumanymas nebuvo dar perkratėjamas, bet reakcioniariai tuojuos praėjo protestuoti. Lenkų reikalavimas bus perkratėjamas dūmų berželio mėnesyje. Lenkai autonomiškai Lenkijoje lietuvių kalbai pripažysta tokias tiesas, kaip rusinams Galicijoje. Todėl nėra abejonės, kad Lenkijos autonomijai, dabartinuose jos rubežiuose, pasipriešys ir lietuviai dūmos atstovai, kurie ir dabar jau nuo atsikrūvusių gaudavimų reikalavimus, kad gaus Lenkijai autonomiją, lietuvių apgyventa Suvalkų guberniją būtų priskirta prie Kauno ir Vilniaus gubernijų.

Per Velykas, sumanys lietuviams dūmos atstovams: Bulotai, Gudavičiai, Kumei, Kupstai, Leonai ir Staršinski, buvo lietuvių inteligentų susirinkimas. Dalyvavo jame su viršum 80 visokių pažiūrų lietuvių. Susirinkę nutarė: 1) kad reikia tuojuos įnešti dūmon Lietuvos autonomijos reikalavimą; 2) reikalauti atskyrimo nuo Lenkijos lietuvių apgyventosios Suvalkų gubernijos dūmos; 3) įteigti tam tikrą biurą rinkti, tvarkyti ir suteikti atstovams reikalingas žinias iš Lietuvos. Buvo pamane suteikti Airijai autonomiją, bet labai siauruose

stė. Balauojant klausymą Lietuvos autonomijos, socialdemokratams nuo balsavimo susilaikė.

Žinoma, lenkams pareikalavus savo tėvynės autonomijos ir lietuviai negali ilgai laukti. Tik ar sumanymą pasiseks pervaryti, sunku įspėti. Nežinia dėl kokių priežasčių, svarstant autonomijos klausymą, socialdemokratams nebalsavo. Gal jie nepritaria Lietuvos autonomijai? Jeigu ištikro taip būtų, tai sumanymas gal nepereitų, nes nebūtų kam jo paremti. Ir lietuviai dūmos atstovai netveria vienos partijos; kiti gi dūmos atstovai, turbūt, reikalavimo neremtu: vieni, kaip antai lenkai, lietuviams ir taip nepilankūs, kitiems lietuvių reikalai mažai rūpi.

Suvenytos Valstijos.

Pereitą savaitę mieste San Francisco amerikoniai, matyt, pavydėdami Maskolijos juodašimčių, parengė japonų konsulus atsiuntė savo ambasadoriui į Washingtoną raportą, jog mieste San Francisco minčių likosi išduotos kelios japoniškos valgyklos ir dvi mokyklos. Ambasadorius tuojuos kreipėsi į centrališkas valdžias su pasi-skundimu. Prezidentas paliepė karės ministeriui ištirti tą atsitikimą. Kaip sako, japoniečių mušimą pagimdė tas: jog iš vienos japoniškos valgyklos priverstinai išvarė kokiū ten amerikona. Ambasadorius apie tą atsitikimą pranešė tuojuos ir Japonijos rando.

Žinoma, tas atsitikimas, nors ir nepagindys karės, bet nepataisys prietikių tarp Amerikos ir Japonijos. Dar japoniečiai neužmiršo įžaidimo, kada jų vaikus išvarė iš viešų mokyklų, o čia tuojuos užgimė nauja nesutikimams priežastis. Be abejonės, laukiami bėgant, nesutikimų užgims dar daugiau, nes amerikoniai su neužtikėjimu žiūri į augančią galybę Japonijos. Nors mažai nesutikimai, bet jeigu jų susibėga daug, jeigu jie atsikartoja tankiai, gimdo ir karės.

Taisybė, dabar nė prezidentas, nė jo ministrai negeidžia karės, kadangi įveikti Japoniją, kaip parodė karės jos su Maskolija, ne taip lengva kaip nuskursią Ispaniją, bet kad prezidentas neturi galės suvaldyti Kalifornijos gyventojus, negali jiems uždrausti erzinti japoniečius, tai karė gali užgimti greičiau, negu abiejų kraštų valdžios geidžia. Sykį įerzintus kokių krašto gyventojus nelengva nuraminti, nuskriausti negreitai skriaudus užmiršta, tyli vien silpni, o Japonija, kaip parodė karės su milžiniška Maskolija, prie silpnų nepriguli. Jeigu gi dabar užgimt karė, Japonijai nebūtų viena: jai, sulgy padarytą sutarimų, turėtų padėti ne tik Anglija, bet ir Prancūzija.

Anglija.

Anglijai, be abejonės, atsisėdėl kovoti su neužgandintais airiais. Dabartinė liberališkoji ministerija, nutildymui rugojimo airių, užmanė suteikti Airijai autonomiją, bet labai siauruose

rubežiuose, kadangi plateinei būtų pasipriešinę lordų butas. Airiai vienok Anglijos rando pasiulytuose rubežiuose autonomiją atmetė. Todėl ir Anglijos rando neliko nieko daugiau, kaip airiai pasiūlymą atimti atgal. Airių organizacija „Sinn Flein“, kurią priguli jauni airiai, nutarė boyotuoti Angliją. Airiai, parlamento pasiuntiniai, sulgy organizacijos programą, turi neiti visai į parlamentą; visi airiai turi pertraukti visus ryšius su gyvenančiais Airijoje anglijonais; airiai privalo netarauti angliškoji kariūnė, kur dabar jų daugiausiai yra; airiai neprivalo pirkti nieko, kas anglijonų dirbtuvėse išdirbta, nė pirkti nieko angliskose krautuvėse.

Galbut, kad dėl nepasisekimo užgandinti airius, puls angliškoji liberališkoji ministerija ir valdžia pateks į rankas konservatyvų, priešinių Airijai kokių nors laisvių.

Prancūzija.

Londono laikraščiai pagarsino, o tą patvirtino ir prancūziškieji, jog Morokko sulktas sutiko išpildyti visus Prancūzijos reikalavimus. Pabūgo mat, kad prancūzai negriebtų kokių naujo žemės ploto prigulincio Morokkui. Iš Udjos vienok prancūzai nesirengia pasitraukti.

Kadangi, dėl didelių mūtų ant prancūziškų vinių uždėtų kituose kraštuose, išgabeni-mas vyno labai sumažėjo, tai ypač pietiniuose departamentuose vynu augintojai atsirado sunkiame labai padėjime. Jie kelia demonstracijas ir reikalauja, kad valdžios kokių nors būdu padėtų. Valdžios padavė parlamentui sumanymą pagelbėti vyno augintojams, bet tie pagelbą rando siulomą atmetė, jį jų neužgandina. Raudas bijosi maištų vyno augintojų, nors iki šiol jie, ir demonstruodami, užsilaiko ramiai.

IŠ LIETUVOS.

IŠ GRAŽIŠKIU
Vilk. apskr.

Graziškiuose yra užlaikomas valdžios lėšomis šnipas, ima jis algos 30 rublių. Tasai šnipas — šmeikeris, sėrgsti monopolij, jis yra ižentu Bartininkų „staršos“. Visur budamas, nusidūda esąs dideliu revoliucionieriu, gieda revoliucijos giesmes, keičia dabartinę valdžią, o paskui, ištraukęs kokių žmonių, praneša savo giminei „staršai“.

Per užgavėnės, būdamas ant vieno susirinkimo, pradėjo giedoti revoliucijos giesmes. Ten buvęs Pranas Paršaitis patėmijo jam prie visų svečių, kad jis yra nevertas savo suteptomis lipomis dainuoti šventus „Marseljetus“ dūdzius. Ir pradėjo išmetinėti jam jo šunybės. Susitkęs vieną moteriškę, važiuojančią iš Prūsų ir vežančią šiek — tiek sau drabužių ir šiaip reikalingų ukė dailių iš Prūsų, igazdino ją: jai jį neduosianti jam 10 rub., tai jis apskysias ją valdžiai ir jį turėstanti sėst kėlėjimam. Moteriškė jam davė pinigų. Paršaitis pareikalavo, kad jis grąžintų jai tuos pinigus; jis pasakė, kad grąžins tą tą dieną. Paskirtoji diena pas Paršaitį atsilankė žemsgarijai, turėdami jau paliepiamą suimtį jį, bet tik namie nerado. Tokių atsitikimų galima pristat labai daug. Graziškičiai, sergėkitės!

Sapelis.

IŠ PUMPĖNU
Panev. apskr.

Vietinė policija surado du vogtu arklius; i-tris dienas atsiėmė jų savininkas ir kovo 28 d. atvažiavo jų atsiimt. Policija be „magaryčių“ nenorėjo atiduoti arklių ir pareikalavo „fundos“. Noroms nenoroms, žmogelis turėjo „fundyti“. Nuėjo pas aludiniųkų Jege-rį ir ten turėjo mokėti už viską, ką tik gėrė ir valgė uradnikai, o jį buvo net 6 ypatos. Dar to pasirodė jiems per mažą, ir jie pareikalavo nuo to žmogaus, kad jis „ufundytų“ ir Pasvalio policijai. Tas žmogus ėmė prašyties, kad jau jį leistų važiuot namon. Bet sargybniejai, paėmę jį sykiu su vogtais arkliais ir veždamiesi Pasvalio link, labai sumušė. Mušė, kaip pasakoją tas žmogus, per visą kelią į Pasvalį. Nuvedę pas Pasvalio antstolį tą sukrupintą žmogų, jį areštavo ir arklių neatidavė. Tai, mat kokia pas mus policija! Varna.

IŠ ŠUNSKU
Senap. apskr.

1906 m. Šunskuose buvo sudėgintas monopolis. Viršininkas buvo uždėjęs bausmę 500 rub. Bet ačiū rūpestiui valstiečių, toji bausmė buvo dovanota, bet vėl atsirado nauja bėda. Biuro referentas Kundriačkas pristatydavo malkas į biurą. Pereitais metais, kaip vėjas parvėrė girioj daug medžių, tai jam buvo labai paranku ir pigu. Jis su Karpu Petru padarė kontraktą, kad jis apsimas suvežt malkas už 70 rub. ir kad turi vežt ilgais medžiais. P. K. vežęs kelias dienas, pamatė, kad už tą kainą negali vežti, bent vertėtų paimti 130 rub., o mažiausia tai 100 rub. Nenorėdamas stačiai atsakyti referentui, sumanė štai ką padaryti. Jo sunus nuvažiuo į pasakė referentui, kad „cicilikai“ neduodą vežt. Pirmą syk, girdi, tik bauginę, antrą kart grąšinę su brauniniais ir grąšinę nušauti. Tuo ir pasibaigė K. uždarbis.

Tuomet viršininkas kvietė valstiečius į talką, atsirado tokių, ką vaziavo.

Viršininkas, susimiljęs, vėl uždėjo tą bausmę, kurią buvo numetęs, prisakė dėt po dvi kapeiki nuo margo. Dabar sekvestratorius renka jau tuos pinigus.

Siršinas.

IŠ GRAŽIŠKIU.

Po kratų, buvusių Gražiškiuose pas S. Barkauką ir Vaitkabalionę pas P. Eidukaitį, atsibeldė žandarai pašnipinėti apie minėtąsias ypatas, vaikštinėjo pas jų kaimynus (labiausia vokiečius), klausinėjo jų, ar jie geri žmonės, ar skaita laikraščius ir t. t.

Ant S. Bark. taip įtūzo, kad butinai užsimanė jį suimt ir jau išgavę nuo gubernatoriaus leidimą suimt, bet nepasisekė. S. Bark. išspruko iš jį nagų ir pats nuvyko pas gubernatorių, gubernatoriai atmainė savo paliepiamą.

Atsikraustę žemsgarijai, vėl turėjo aplėist Gražiškius, nes jiems nieks būto neparamdo. Būvo gavę pas vieną moteriškę, bet ten jiems pasirodė perankšta ir jie išsikraustė.

Dar vėl girdėt, kad valdžia paskyrus į Gr. 3 žemsgarius: du pestininku, o vieną raitą.

Sapelis.

IŠ BARTININKU.
Vilk. apskr.

Pajevoniškiečiai padarė nutarimą ir nusiuntė Valst. Dumon. Tarp ko kito, jų nutarime yra pasakyta: „padidinti kunigams algą“, ir „leisti atidaryti vyriškų ir moteriškų vienuolynus su tiesa steigti visokios rūšies mokyklą“. Tą nutarimą jie atsiuntė ir pas mus Bartinikičius ir Lanke-liškiečius ir abelnai agitavo už išpažinti tyrinėt, kas ką mislija, kad kuo daugiau aiškių būtų jo, tuo parašų. Aišku, kad čia kunigų darbas. Bet mės ne mulkiai užsitraukti ant savo galvos bėdą! Užtenka, kad jau iš pajevoničių tarpo atsirado tokių mulkių, ką pasirašė po tokiu nutarimu. Mės nenorime eiti jų pėdomis!

Pr. St.

IŠ SASNAVOS.
Mariamp. apskr.

Sasnavinio skyriaus „Sviesos“ komitetas buvo pasistatęs savo knygyną pas Budrių Ruškį. Išpažindį jis su mielu noru apsiėmė laikyti tą knygyną, bet už tulo laiko atsisakė jį laikyti, nes, girdi, kun. Draugelis draudžia. Nėra ką bedaryti. „Sviesos“ nariai perkraustė knygyną pas Daniškų. Bet nenulgio ir tas pradėjo skysties, kad jam neparanku laikyti knygynas ir t. t. Tuomet „Sviesos“ nariai nutarė nešt savo knygyną į kleboniją, sprendami, jeigu ten yra vieta „Žiburiai“, tai kodėl negali būti vietos „Sviesai“. Juk ir „Sv.“ nariai moka pinigus užlaikymui parapijų trobėsi! Paplitus toms paskaloms; Daniškis jau neberugojo, kad vietos nebėra ir knygynas pasiliko pas jį. Ar tik geriau nepritiktų kun. Draugeliui permainingi vardą „krikščionio - demokrato“ ir „centrozio - biurokrato“? Iš dalies nuvertėme vieną cenzūrą, tai žiūrėk, — kita cenzūra jau lipa ant sprando! Dėdienė.

IŠ PANEVĖŽIO.

Čia gyvenoja jau trys bėpartinės darbininkų sąjungos. Seniausios ir stipriausia iš jų — tai Montvilio darbininkų sąjunga. Prie jos priklauso 96 sąnariai iš Montvilio mielių fabriko ir laukų darbininkai. Iš kitų yra kurpių sąjunga, kuri susidėda iš krikščionių ir žydų, ir trečioji — malunininkų, kuri įsikūrė paskutiniame tarpe. Jos tikslas (trečiosios) — suvienyti visus Panevėžio ir jo apskrįto darbininkus, o paskui pasirūpinti susilieti su Montvilio darbininkų ir darbininkų sąjunga. Jau matėm ir gerus vaisius tos sąjungos atsiradimo. 7 d. balandžio liko nekaltai pavartyta iš Zamō maluno viena darbininkė. 8 d. balandžio naujosios sąjungos sąnariai, tarp ko kito, nutarė priversti fabriko savininką atgal priimti pavartytą darbininkę. Maluno valdyba nesutiko. Tuomet darbininkai nestojo prie darbo. Prasidėjo derybos. Antgal, prižadėjo priimti pavartytą atgal, jeigu jį atsiprašys. Ant to darbininkai atsakė, kad darbininkė nieko blogo nėra padariusi, užtat ir nėra ko jai atsiprašinėti; greičiau tie, kurie pavarė ją, turėtų atsiprašyti. „Žmonių geradėjai“, matydami, kad prieš darbininkų vienybę nieko nepadarę, turėjo pavartytą atgal priimti.

Z—a.

IŠ PAKRUOJAUS.

Čia yra didelis barono Ropo dvaras. Darbininkų yra daug, tik tamsybė tarp jų labai didelė. Ponas taip-pat labai apsiūri: jaunų darbininkų visai nenori laikyti, o kad tik patiria, kad kas darbininkų laikraštį skaito, tuoj atstato jį iš darbo. Kiti dreba už savo kaimą ir tik rupinasi kuolabliausia ponui įtikti. Kada gi, jus, darbininkai, sau akis pratrįsite?

Knyginis.

IŠ PLUNGĖS.
Telsiu pav.

Pasirodžius perėtis vasaros dvarų streikams, nemaža baimė apėmė Lietuvos dvarponius. Baugstu pasidarė ir Plungės O-ginskienci, nors čionai streiko da ir nebuvo. Kunigaikštienė pati nuo savęs primetė darbininkams po truputį, kad patį daugiau nepareikalautų, ir pasakė, jeigu išdrįs streikuoti, tai visus aštriai nubausianti. Apsisaukojus tokiu būdu, kunigaikštienė vis da galutinai nenurimo: jį prisakė savo kunigui — kapelionui ir dvaro administracijai atydziai saugoti darbininkus nuo susipratimo, ir pasi-rūdė, kad jos šnipai neveltui duoną valgo. Kunigas Ramanauskis pradėjo per pamokslus visai pprivadinti, bauginti darbininkus, per išpažinti tyrinėt, kas ką mislija, ir šiaip prie kiekvienos progos klausinėti, ką kas skaito, kalba, dvaro užveizda ėmė konfiskuot „Naująją Gadyne“, — mat, iš kra-so visus laiskus parneša dvaro administracijon, čion gi p. Teišerskis peržiūri viską, ginamą jo valstybėj. Apie tai, kad darbi-

ninkai skaito „N. G.“, Teišerskis pranešė į Poznanį Oginskienci, ir ta tuoj atsiuntė raštą, kad visus darbininkus, kurie tą laikraštį skaito, prašalysianti nuo vietų.

Bet to visko da negana: suostė tie „darbininkų ganytojai“, kad daržininko pagalbininkai negerai kalba apie ponus; dėlto įtaisė prie jų pereitųjų metų gale dvikrati, bet nieko nelaimėjo. Krėtė Rašinskis, Teišerskis ir daržininkas Nicišskis, o po kratai kun. Ramanauskis, pasisaukęs prie savęs iškirstuosius, didei išbardė. Tokiu tai būdu kunigaikštienės bernai gano darbininkus nuo susipratimo. Bet veltus jų darbas.

— Kas?

IŠ STRIPEIKIU DVARO.
Šiauli pav.

Dvaras priguli Nariskiniui. Pernai vasarą, nušovus Gruzdžių dvarą (to paties Nariskino) užveizdą, buvom gavę garę užveizdą, bet tas neilgai teišbuvo: sakėsi nenorįs darbininkų sąsų matyti ir atsisakė nuo vietos. Dabartinis užveizdą visai kitoks: kiekvieną pravardžioja, koliaja, nevieną dargi ir apmuša; kitiems metams iš 20 darbininkų tik 6 tepasiliko. Moterims dienos užpėnai per streiką buvo visai išnaikintos, pernai jau vėl įvesta 15 dienų, o šimet jau įveda 30.

Meskuitis.

IŠ ABELIU.
Zarasu Pav.

Jankunų dvaro ponui Kainovskuii praužo du aukso žiedai. Jis užmetė už tai kaltę ant savo tarnaitės S. Dručkytės. Pasiėmė išistikamąjį savo tarną Marašinskį ir liepė jam atvest S. D. Marašinskis nuėjo virtuvėn ir, užmetę tarnaitę ant karklo abrusą, nutęsė ją pas poną. Ponas sudavė jai ketletą kumčių ir pargriuvusią kojom spardė; paskui liepė pabučiuoti kryžių, atstatė į krutine revolverį ir liepė prisipažinti „Tarnaitė, išsigandusi, prisipažino, kad žydiui pardavusi. Tada ponas jį atstatė ir liepė užmokėti už žiedus. Po keletos dienų atsirado tie žiedai paties ponos kambariuose. Tarnaitės brolis žadą už tai apskyst poną, bet veiklansia nieko nepelnytas: mat, ranka ranką mazgoja!

Laisvoji dvasia.

IŠ ŠIAULIU.

5 d. balandžio Gudelių sodžių ukininkas Pranciškus Briiliunas ir jo bernas Jonas Jovoskus primušė iš Lygumų atvažiavusį kromininką žydą. Mušė už tai, kad pas kaimyną žydus už nakvynę davė „Darbininkų Kalendorių“; sako, jis bediečis, „cicilistas“, kad jis tokius kalendorius vežioja; girdi, jis noris katalikų tikėjimą sugriaut! Taip nebuvo kaip pradėt mušti, tai pasitaikė, kad žydas Dievo vardą paminėjo; tie tuoj ir prisikabino: „kam, girdi, Dievo vardą su kėpure minavoji?“ Pirmiausia bernas kumščia rėžė į ausį; paskui, kada žydas parvirto, tai abu su ukininku kojomis spardė ir mušė; kad starosta Juozapas Juras nebūtų išgelbėjęs, gal būtų vos gyvą paleidę. Dargi visą jo turtą — kromą buvo į griovį įvertę.

Silpnutis.

IŠ LYGUMU.

Iš 7 ir 8 balandžio naktį Lygumuos ant gatvių, kelių ir kelelių atsirado baltų, kaip sniegas, atsidrįs streikuoti, tai visus aštriai nubausianti. Žmonės, į bažnyčią eidami, rinko, skaitė ir kitiems davė. Tai buvo Lietuvos Socialdemokratų-atstovų Kuopos atsiėmimai. Žmonės džiaugė ir stebėjosi, — turbūt, sakė, atstovai babilono atlekė ir pabarstė; o sargybniejai, išsigandę, bėgiojo ir nežinojo ką bedaryti. Sargybnieis Navarauskas, susitikęs kitus savo draugus, lyg ant ugnies, šaukė: „Bėkim! Paziūrėkit, kas miestely daros!“ Tik, nabagams, tų popierių mažai sučiupt teteke.

Silpnutis.

IŠ ŽAGARĖS.
Šiauli pav.

Žagarės general - gubernatorius, arba paprastai vadinama

do Gouldo atsilaikę
pateiktą reikalavimą
perakymui ir alimen-
to 50000 dol. ant metų.
Jis savo vyrą už
provojo. Išeis į laisvę
daug pavyrų ir laikra-
stų turėtojai medegos
nematant mėsos, bet
paprastai pasikėngę.

Pabėgo kaliniai.
Toledo, Ohio. Iš čia-
nykščių pabėgo 13 nus-
iėję, bet du jų jau suga-
zinti. Žinoma, nusidėjėliai tie
pa politiški, bet paprastai
kriminalistai prasikėngę.

Kryžius mušis.
Mindota, Ill. Čia užgimę
kryžius mušis tarp Robin-
sono cirkio tarnų ir miesto
gyventojų. Mušyje 3 ypa-
čiai liko užmuštas, o daug
tarnų sužeistų. Cirkio tarnai
pabėgo į geležinkelio traukį.
Mūsų, kaip gana tankiai bu-
vę, užgimę už moterį.

Išgelbėjo laivą.
New York. Du velkan-
tieji garlaiviai atvilko į
čia-nykštį portą maskolišką
pasakojimą „Korea“,
kurio 1500 keliaujančių į
Ameriką pasakojimų tikėjo
be karto, kad atėjo jau pas-
tūtinę jų gyvenimo valandą.
Tikėjimą garlaivys išbaigė
tada, todėl atsėjo sukuri-
ant medines grindis. Paskui
prieš traukė vandens ir maisto.
Tat galo vienok patėmijo
laivo signalus ir atsiuntė jam
pagalbą.

**Juostas vėlių ganyto-
jas.**
Des Moines, Ia. Prisai-
dintieji sude rado kaltu
amokalininką Johną Swift
Winterset pasinaudojimo
pato nedoriems miriamais.
Jis mat rašė bankieriui
Jonnell laiškus, gaudindamas
parsiinti viešai apie išva-
nėjimus iš doros kelio ba-
žnyčios choro merginas, už ty-
čią reikalavo pinigų.

Bolmistro prova.
San Francisco, Cal. 22 d.
gegužio prasidėjo čia prova
miesto majoro Schmitzo. Jis
užkaltintas už besistengimą
sipausti pinigus savo nau-
dai iš čia-nykščių vertelgų.
Prova, kaip paprastai, prasi-
dėjo nuo rinkimo prisai-
kin-
tųjų.

Audra.
Connell Bluffs, Iowa. 22
d. gegužio šiose aplinkinėse
sietė audra, kuri nemažai
nuostolių pridėjo. Love-
lande perkunas uždegė ba-
žnyčią ir dvi krautuvė, ku-
ryse sudegė. Hastingsie teip-
gi sudegė perkuno uždegė
Bartero namai. Tawbijo na-
mosose trenkė perkunas į lo-
vę, kurio miegojo dvi me-
raitės, lovą suskaldė, bet jo-
nie miegojusį mergaičių ne-
užgavo.

Negyvėlis skrynioj.
New York. Vienuose na-
mosose, skrynioj, rado čia ku-
rį armeniško kunigo. Skry-
nioj, už randa namų gaspa-
dinai, paliko du grekonys,
kurį policija dabar įšeko.
Negyvėlis turi apie 60 metų.
Policija susekė, jog negyvė-
lis yra armeniškas kunigas iš
Hobokeno.

Vetra.
Snyder, Okla. Šiose ap-
linkinėse 23 d. gegužio siautė
balėnė sukury, kuris mieste-
tyje ir jo aplinkinėse išgrio-
davo ir tulas žmonių
sukaltus. Snyder yra mažas
stambus, turi apie 1000 gy-
ventojų. Nuostoliai vėtro-
s padarė čia yra labai di-
dūs.

Geležinkelio tunelis.
New York. Hudson &
Manhattan geležinkelio kom-
panija padirbo tunelį su-
jungimui New Yorko su New
Jersey. Tunelis tas yra po
Hudsono dugnu ties 14 st. ir
Hobokenu.

Nelaimės ant geležinkelio.
Utica, N. Y. Ant Buffa-
lo & Cleveland geležinkelio
susidaužė du traukiai. Prie-
to vienas geležinkelio tarnas
likosi užmuštas ir vienas
sunkiai, gal mirtinai, sužeis-
tas; tulas pasakojimų skait-
lius tapo lengviau sužeistų.

**Pittsburg, Pa. Netoli
Holiday Cone susimušė du
traukiai. Prie to vienas len-
kas likosi užmuštas, 7 ypatos
sunkiai, o 19 tapo lengviau
sužeistų.**

**New York. Ant kelio į
Coney Island susimušė du
elektriniai geležinkelio tru-
kiai. Prie to apie 30 ypatų
tapo sužeistų.**

**Los Angeles, Cal. Ant
pakraunčių geležinkelio koksai
niekšas išvarė iš rėlių traukį,
kuris iš dalies susidaužė.
Prie to viena ypata likosi
užmušta, o 22 sužeistos, ta-
me skaitliu 3 ypatos sužeis-
tos mirtinai. Geležinkelio
kompanija siūlo 10000 dol.
tam, kuris padės išvariusį iš
rėlių traukį sugauti.**

Explozija.
New York. Ant Mott st.
atsitiko smarki eksplozija,
kurios aštuoni vaikai liko
sunkiai sužeisti, o vienas iš
jų jau pasimirė. Nuo ko
užgimė eksplozija, dar neži-
nia.

**Findlay, Ohio. Išlėkė
į padanges torpėdų kompani-
jos krautuvė. Pražuvo dvi
ypatos. Krautuvė ne liko
ne ženklo, toj vietoj, kur jos
buvo, yra žemė tik gili duo-
bė.**

**Clay City, Ind. Elektris-
kų žiburių įtaisose čia ex-
plodavo garinis katilas.
Explozijos du darbininkai
liko užmušti.**

**Pittsburg, Pa. Dirbtuvė-
se Jones & Laughlin Steel
Co. atsitiko baisi eksplozija,
kurios penki darbininkai li-
kosi užmušti, o keturi, rodosi,
mirtinai sužeisti.**

Gaisrai.
Scranton, Pa. Sudegė čia
Jesmy Breaker N. 2. Per-
tai 400 darbininkų neteko
darbo. Nuostolius gaisro
padarytus skaito ant 150000
dol.

IŠ DARBO LAUKO.
CHICAGO, ILL. Tarnau-
janti ant gatvių karų pie-
tinė miesto dalį pareikala-
vo didesnių algų, bet tą rei-
kalavimą atmetė karų kom-
panija. Konduktorai ir mo-
tormonai gauna ant tų linių
po 25c. už darbo va-
landą, dabar jie pareikalavo
po 32c. Kompanija pasiū-
lė po 27c., bet tą pasiūlymą
atmetė unijos perdėtiniai.

**OMAHA, NEBR. Pasie-
kė ant galo užgesinti ugni-
olose Union Pacific anglių
kastynių. Darbai jose vėl
prasidėjo.**

**SCRANTON, PA. Mašini-
stai dirbanti varstotuose Erie
geležinkelio, dėl įvedimo už-
mokescio nuo štukų, paliovė
dirbė. Sustreikavo teipgi
mašinistai kituose varstotuo-
se minėto geležinkelio, kaip
antai: Binghamtono, N. Y.,
Susquehannoj, Pa., ir Hunt-
ingtono, Ind. Streikuoja iš-
viso 3000 žmonių.**

**EVANSVILLE, IND. Strei-
kuojanti čia-nykščių gatvių
karų tarnai atmetė užman-
ymą užbaigti streiką.**

**BUFFALO, N. Y. Pasi-
baigė streikas frachtų iškro-
vėjų čia-nykščiuose doknose.
Kompanija pasiūlė darbinin-
kams po 3c. už darbo va-
landą daugiau. Darbininkai
tuom pasiganėdino ir sugrįžo
prie darbo.**

**EVANSVILLE, IND. Pasi-
baigė čia streikai tarnaujan-
čių ant gatvių karų; di-
desnė dalis streikavusių tar-
nų sugrįžo prie darbo.**

IS BROCKTON, MASS.
Lietuviai čia pradėjo atsirasti
prieš 28 metus su viršum ir jų dar-
bai ne pskutinę užima vietą. Yra
čia Sv. Roko parapija, pagalbinė
Sv. Roko draugystė ir Politiska-
sis klubas; visos tos organizaci-
jos darbuojasi sulgy savo įstatų.
Turime ir parapijinį knygyną, iš-
kurio naudojasi ne mažas lietu-
vių skaitlis. Turime ir Teatra-
lišką kuopą, kuri darbuojasi vi-
suomenės labui. Atlošėme ketu-
rias dramos, o dabar rengiami
penktą 30 d. gegužio. Pelnas
skiriamas apsiūti ir mokslui (iš-
sitarimas tai labai platus. Kaip
tai reikja suprasti siauriau imant?
Red.).

IS COLLINSVILLE, ILL.
Šiose aplinkinėse yra 4 dide-
lės anglių kasyklos ir 2 mažos;
yra teipgi švino ir plytų dirbtu-
vės; viena molio kasykla, o kaip
girdėt, rengiasi statyti naują cino
dirbtuvę, kur patilps apie 2000
darbininkų. Šitas miestas yra
netoli St. Louis, Mo.; atsiranda
čia vis daugiau darbų, bet nuo
gegužio mėnesio kelios kasyklos
sustojo atlikimui reikalingų pa-
taisymų ir pagerinimų, kad kapita-
listai daugiau anglių prisiptytų,
o atėjus balandžio mėnesiui se-
kančių metų, kada baigiasi kon-
trakto su darbininkais, kad turė-
ty anglių pakaktinai ir galety ka-
syklas uždarinti ir tokiu būdu pa-
rodyti kapitalistų galybę. Iš ti-
kro ta jų galybė didelė, kadangi
daugumas darbininkų dar laiko
kapitalistus dievačiais ir didžiau-
siais savo geradėjais. Supras vie-
geriausias geradėjystės kapitalistų
net tie neišmananti darbininkai,
pamatę ginkluotus amerikoniškus
kazokus. Tąsą gal tik susipras
ir nepasiduos kapitalistams už
stiklų alaus.

**Koks pas mus darbininkų su-
sipratimas, tą galima buvo ma-
tyti 16 d. balandžio renkant mie-
sto viršininkus. Kandidatu mie-
sto majoro urėdui buvo pasida-
vęs angliakasio sunus, F. J. Hays,
socialistas. Nors čia darbininkų
daugiau, bet laimėjo didžiuo-
čių kandidatai. Kaip gi jie ne-
laimės, jeigu daugumas tamsių
darbininkų, nesuprantančių kad el-
giasi ne dorai, pasidavė už rudą-
jį skystimą ir balsavo už savo
priešus, didžiuočių kandidatus.
Kaip girdėt, tai girdymui nieko
nesuprantančių balsuotojų pats
kompanas davė 6000 dol.; tiek
jis davė, nedaromas padėti savo
draugui ir nedaleisti įrinkimo so-
cialisto. Prieš balsavimą kapita-
listas sveikinosi su jo pastatyto
alaus gėrikais, o paskui juk jis
nė vieno iš tų savo draugų nenori
pažinti. Toks mat daugelio čia-
nykščių darbininkų supratimas!**

**Kapitalistai stengiasi urėdus
apsodyti savo tarnais, nesigali
pinigų girdymui tamsių, nieko ne-
suprantančių darbininkų, kadangi
užgimus straikams, urėdininkai pa-
deda kapitalistams prisigabenti
tiek, teipgi tamsių, streikaujančių,
kiek tik reikia, nesigali suvaldy-
mui darbininkų ne pinigų apgin-
klavimui amerikoniškų kazokų.**

**Darbininkai, nesuprasti sa-
vo pareigų, vergauja kapitalis-
tams, o paskui rugoja, kad sunki
laiką užstojo. Tuos sunkius
laikus juk jie pats ant savo spran-
do užsitraukia. Socialistas mie-
sto majoras greičiau nuo to būtų
darbininkus apgynęs.**

**Juk ne lėbaujanti kapitalistai,
bet darbininkai stato dirbtuves,
dirba garlaivius ir orlaivius, tiesia
geležinkelius, kasa aukso ir sidi-
bra, audžia šilkinis audimas ka-
pitalistų moterims, nors jie alka-
ni, neturi kuom apdėyti savo vai-
kučių, neturi ištekliaus suteikti
jiems gyvenime reikalingą mok-
slą. Mums nereikia jau musų**

**Kuno ir dvasios valdovų; mes pa-
ties galime savę valdyti ir perga-
lėti visus mus skriaudžiančius
priešus. Salin musų alintojai, lai
gyvuoją susipratimas ir vienybė!**

**12 d. gegužio susirinko musų
burelis privatiškam gyvenime pas
Tam. Zinaucką. Kalbėjome apie
padėjamą ir reikalus, musų tėvy-
nės ir apie bėgančius reikalus.
Dzedolikas užmanė paaukauti, kiek
kas gali, tėvynės reikalams. Su-
sirinkę užmanymui pritarė ir su-
metė \$5.25 (aukautojų vardai ir
jų aukos pagarsintos kitų vietoj,
Red.). Pinigus tuos sekančiais pa-
skirstome: \$2.75 kankiniams ir
\$2.50 revoliucijonieriams L. S. D.
P. Paczo kaštus mes uždengia-
me. Pinigus siunčiame "Lietu-
vos" redakcijon. Visiems aukau-
tojams ištariame širdinga ačiū.
Collinsvillietis.**

IS SEATTLE, WASH.
Čia-nykščiame angliškam laik-
raštyj "Seattle Star" patilpo žinu-
tė, jog traukis užmušė Joną Urbo-
ną, kurį kompanija palaidojimui
reikėjo kolektuoti tarp lietuvių.
Jeigu būtų prigulėjęs į draugystę,
tai ji būtų užsiėmusi palaidojimu,
būtų jos sąnariai lanke apsigūsi.
Jonas Kudlauskas.

IS SEATTLE, WASH.
Čia-nykščiame angliškam laik-
raštyj "Seattle Star" patilpo žinu-
tė, jog traukis užmušė Joną Urbo-
ną, kurį kompanija palaidojimui
reikėjo kolektuoti tarp lietuvių.
Jeigu būtų prigulėjęs į draugystę,
tai ji būtų užsiėmusi palaidojimu,
būtų jos sąnariai lanke apsigūsi.
Jonas Kudlauskas.

IS SEATTLE, WASH.
Čia-nykščiame angliškam laik-
raštyj "Seattle Star" patilpo žinu-
tė, jog traukis užmušė Joną Urbo-
ną, kurį kompanija palaidojimui
reikėjo kolektuoti tarp lietuvių.
Jeigu būtų prigulėjęs į draugystę,
tai ji būtų užsiėmusi palaidojimu,
būtų jos sąnariai lanke apsigūsi.
Jonas Kudlauskas.

IS SEATTLE, WASH.
Čia-nykščiame angliškam laik-
raštyj "Seattle Star" patilpo žinu-
tė, jog traukis užmušė Joną Urbo-
ną, kurį kompanija palaidojimui
reikėjo kolektuoti tarp lietuvių.
Jeigu būtų prigulėjęs į draugystę,
tai ji būtų užsiėmusi palaidojimu,
būtų jos sąnariai lanke apsigūsi.
Jonas Kudlauskas.

IS SEATTLE, WASH.
Čia-nykščiame angliškam laik-
raštyj "Seattle Star" patilpo žinu-
tė, jog traukis užmušė Joną Urbo-
ną, kurį kompanija palaidojimui
reikėjo kolektuoti tarp lietuvių.
Jeigu būtų prigulėjęs į draugystę,
tai ji būtų užsiėmusi palaidojimu,
būtų jos sąnariai lanke apsigūsi.
Jonas Kudlauskas.

IS SEATTLE, WASH.
Čia-nykščiame angliškam laik-
raštyj "Seattle Star" patilpo žinu-
tė, jog traukis užmušė Joną Urbo-
ną, kurį kompanija palaidojimui
reikėjo kolektuoti tarp lietuvių.
Jeigu būtų prigulėjęs į draugystę,
tai ji būtų užsiėmusi palaidojimu,
būtų jos sąnariai lanke apsigūsi.
Jonas Kudlauskas.

IS SEATTLE, WASH.
Čia-nykščiame angliškam laik-
raštyj "Seattle Star" patilpo žinu-
tė, jog traukis užmušė Joną Urbo-
ną, kurį kompanija palaidojimui
reikėjo kolektuoti tarp lietuvių.
Jeigu būtų prigulėjęs į draugystę,
tai ji būtų užsiėmusi palaidojimu,
būtų jos sąnariai lanke apsigūsi.
Jonas Kudlauskas.

IS SEATTLE, WASH.
Čia-nykščiame angliškam laik-
raštyj "Seattle Star" patilpo žinu-
tė, jog traukis užmušė Joną Urbo-
ną, kurį kompanija palaidojimui
reikėjo kolektuoti tarp lietuvių.
Jeigu būtų prigulėjęs į draugystę,
tai ji būtų užsiėmusi palaidojimu,
būtų jos sąnariai lanke apsigūsi.
Jonas Kudlauskas.

IS SEATTLE, WASH.
Čia-nykščiame angliškam laik-
raštyj "Seattle Star" patilpo žinu-
tė, jog traukis užmušė Joną Urbo-
ną, kurį kompanija palaidojimui
reikėjo kolektuoti tarp lietuvių.
Jeigu būtų prigulėjęs į draugystę,
tai ji būtų užsiėmusi palaidojimu,
būtų jos sąnariai lanke apsigūsi.
Jonas Kudlauskas.

IS SEATTLE, WASH.
Čia-nykščiame angliškam laik-
raštyj "Seattle Star" patilpo žinu-
tė, jog traukis užmušė Joną Urbo-
ną, kurį kompanija palaidojimui
reikėjo kolektuoti tarp lietuvių.
Jeigu būtų prigulėjęs į draugystę,
tai ji būtų užsiėmusi palaidojimu,
būtų jos sąnariai lanke apsigūsi.
Jonas Kudlauskas.

IS SEATTLE, WASH.
Čia-nykščiame angliškam laik-
raštyj "Seattle Star" patilpo žinu-
tė, jog traukis užmušė Joną Urbo-
ną, kurį kompanija palaidojimui
reikėjo kolektuoti tarp lietuvių.
Jeigu būtų prigulėjęs į draugystę,
tai ji būtų užsiėmusi palaidojimu,
būtų jos sąnariai lanke apsigūsi.
Jonas Kudlauskas.

IS SEATTLE, WASH.
Čia-nykščiame angliškam laik-
raštyj "Seattle Star" patilpo žinu-
tė, jog traukis užmušė Joną Urbo-
ną, kurį kompanija palaidojimui
reikėjo kolektuoti tarp lietuvių.
Jeigu būtų prigulėjęs į draugystę,
tai ji būtų užsiėmusi palaidojimu,
būtų jos sąnariai lanke apsigūsi.
Jonas Kudlauskas.

IS SEATTLE, WASH.
Čia-nykščiame angliškam laik-
raštyj "Seattle Star" patilpo žinu-
tė, jog traukis užmušė Joną Urbo-
ną, kurį kompanija palaidojimui
reikėjo kolektuoti tarp lietuvių.
Jeigu būtų prigulėjęs į draugystę,
tai ji būtų užsiėmusi palaidojimu,
būtų jos sąnariai lanke apsigūsi.
Jonas Kudlauskas.

IS SEATTLE, WASH.
Čia-nykščiame angliškam laik-
raštyj "Seattle Star" patilpo žinu-
tė, jog traukis užmušė Joną Urbo-
ną, kurį kompanija palaidojimui
reikėjo kolektuoti tarp lietuvių.
Jeigu būtų prigulėjęs į draugystę,
tai ji būtų užsiėmusi palaidojimu,
būtų jos sąnariai lanke apsigūsi.
Jonas Kudlauskas.

IS SEATTLE, WASH.
Čia-nykščiame angliškam laik-
raštyj "Seattle Star" patilpo žinu-
tė, jog traukis užmušė Joną Urbo-
ną, kurį kompanija palaidojimui
reikėjo kolektuoti tarp lietuvių.
Jeigu būtų prigulėjęs į draugystę,
tai ji būtų užsiėmusi palaidojimu,
būtų jos sąnariai lanke apsigūsi.
Jonas Kudlauskas.

IS SEATTLE, WASH.
Čia-nykščiame angliškam laik-
raštyj "Seattle Star" patilpo žinu-
tė, jog traukis užmušė Joną Urbo-
ną, kurį kompanija palaidojimui
reikėjo kolektuoti tarp lietuvių.
Jeigu būtų prigulėjęs į draugystę,
tai ji būtų užsiėmusi palaidojimu,
būtų jos sąnariai lanke apsigūsi.
Jonas Kudlauskas.

IS SEATTLE, WASH.
Čia-nykščiame angliškam laik-
raštyj "Seattle Star" patilpo žinu-
tė, jog traukis užmušė Joną Urbo-
ną, kurį kompanija palaidojimui
reikėjo kolektuoti tarp lietuvių.
Jeigu būtų prigulėjęs į draugystę,
tai ji būtų užsiėmusi palaidojimu,
būtų jos sąnariai lanke apsigūsi.
Jonas Kudlauskas.

IS SEATTLE, WASH.
Čia-nykščiame angliškam laik-
raštyj "Seattle Star" patilpo žinu-
tė, jog traukis užmušė Joną Urbo-
ną, kurį kompanija palaidojimui
reikėjo kolektuoti tarp lietuvių.
Jeigu būtų prigulėjęs į draugystę,
tai ji būtų užsiėmusi palaidojimu,
būtų jos sąnariai lanke apsigūsi.
Jonas Kudlauskas.

IS SEATTLE, WASH.
Čia-nykščiame angliškam laik-
raštyj "Seattle Star" patilpo žinu-
tė, jog traukis užmušė Joną Urbo-
ną, kurį kompanija palaidojimui
reikėjo kolektuoti tarp lietuvių.
Jeigu būtų prigulėjęs į draugystę,
tai ji būtų užsiėmusi palaidojimu,
būtų jos sąnariai lanke apsigūsi.
Jonas Kudlauskas.

IS SEATTLE, WASH.
Čia-nykščiame angliškam laik-
raštyj "Seattle Star" patilpo žinu-
tė, jog traukis užmušė Joną Urbo-
ną, kurį kompanija palaidojimui
reikėjo kolektuoti tarp lietuvių.
Jeigu būtų prigulėjęs į draugystę,
tai ji būtų užsiėmusi palaidojimu,
būtų jos sąnariai lanke apsigūsi.
Jonas Kudlauskas.

IS SEATTLE, WASH.
Čia-nykščiame angliškam laik-
raštyj "Seattle Star" patilpo žinu-
tė, jog traukis užmušė Joną Urbo-
ną, kurį kompanija palaidojimui
reikėjo kolektuoti tarp lietuvių.
Jeigu būtų prigulėjęs į draugystę,
tai ji būtų užsiėmusi palaidojimu,
būtų jos sąnariai lanke apsigūsi.
Jonas Kudlauskas.

IS SEATTLE, WASH.
Čia-nykščiame angliškam laik-
raštyj "Seattle Star" patilpo žinu-
tė, jog traukis užmušė Joną Urbo-
ną, kurį kompanija palaidojimui
reikėjo kolektuoti tarp lietuvių.
Jeigu būtų prigulėjęs į draugystę,
tai ji būtų užsiėmusi palaidojimu,
būtų jos sąnariai lanke apsigūsi.
Jonas Kudlauskas.

IS SEATTLE, WASH.
Čia-nykščiame angliškam laik-
raštyj "Seattle Star" patilpo žinu-
tė, jog traukis užmušė Joną Urbo-
ną, kurį kompanija palaidojimui
reikėjo kolektuoti tarp lietuvių.
Jeigu būtų prigulėjęs į draugystę,
tai ji būtų užsiėmusi palaidojimu,
būtų jos sąnariai lanke apsigūsi.
Jonas Kudlauskas.

IS SEATTLE, WASH.
Čia-nykščiame angliškam laik-
raštyj "Seattle Star" patilpo žinu-
tė, jog traukis užmušė Joną Urbo-
ną, kurį kompanija palaidojimui
reikėjo kolektuoti tarp lietuvių.
Jeigu būtų prigulėjęs į draugystę,
tai ji būtų užsiėmusi palaidojimu,
būtų jos sąnariai lanke apsigūsi.
Jonas Kudlauskas.

IS SEATTLE, WASH.
Čia-nykščiame angliškam laik-
raštyj "Seattle Star" patilpo žinu-
tė, jog traukis užmušė Joną Urbo-
ną, kurį kompanija palaidojimui
reikėjo kolektuoti tarp lietuvių.
Jeigu būtų prigulėjęs į draugystę,
tai ji būtų užsiėmusi palaidojimu,
būtų jos sąnariai lanke apsigūsi.
Jonas Kudlauskas.

IS SEATTLE, WASH.
Čia-nykščiame angliškam laik-
raštyj "Seattle Star" patilpo žinu-
tė, jog traukis užmušė Joną Urbo-
ną, kurį kompanija palaidojimui
reikėjo kolektuoti tarp lietuvių.
Jeigu būtų prigulėjęs į draugystę,
tai ji būtų užsiėmusi palaidojimu,
būtų jos sąnariai lanke apsigūsi.
Jonas Kudlauskas.

IS SEATTLE, WASH.
Čia-nykščiame angliškam laik-
raštyj "Seattle Star" patilpo žinu-
tė, jog traukis užmušė Joną Urbo-
ną, kurį kompanija palaidojimui
reikėjo kolektuoti tarp lietuvių.
Jeigu būtų prigulėjęs į draugystę,
tai ji būtų užsiėmusi palaidojimu,
būtų jos sąnariai lanke apsigūsi.
Jonas Kudlauskas.

IS SEATTLE, WASH.
Čia-nykščiame angliškam laik-
raštyj "Seattle Star" patilpo žinu-
tė, jog traukis užmušė Joną Urbo-
ną, kurį kompanija palaidojimui
reikėjo kolektuoti tarp lietuvių.
Jeigu būtų prigulėjęs į draugystę,
tai ji būtų užsiėmusi palaidojimu,
būtų jos sąnariai lanke apsigūsi.
Jonas Kudlauskas.

IS SEATTLE, WASH.
Čia-nykščiame angliškam laik-
raštyj "Seattle Star" patilpo žinu-
tė, jog traukis užmušė Joną Urbo-
ną, kurį kompanija palaidojimui
reikėjo kolektuoti tarp lietuvių.
Jeigu būtų prigulėjęs į draugystę,
tai ji būtų užsiėmusi palaidojimu,
būtų jos sąnariai lanke apsigūsi.
Jonas Kudlauskas.

IS SEATTLE, WASH.
Čia-nykščiame angliškam laik-
raštyj "Seattle Star" patilpo žinu-
tė, jog traukis užmušė Joną Urbo-
ną, kurį kompanija palaidojimui
reikėjo kolektuoti tarp lietuvių.
Jeigu būtų prigulėjęs į draugystę,
tai ji būtų užsiėmusi palaidojimu,
būtų jos sąnariai lanke apsigūsi.
Jonas Kudlauskas.

IS SEATTLE, WASH.
Čia-nykščiame angliškam laik-
raštyj "Seattle Star" patilpo žinu-
tė, jog traukis užmušė Joną Urbo-
ną, kurį kompanija palaidojimui
reikėjo kolektuoti tarp lietuvių.
Jeigu būtų prigulėjęs į draugystę,
tai ji būtų užsiėmusi palaidojimu,
būtų jos sąnariai lanke apsigūsi.
Jonas Kudlauskas.

IS SEATTLE, WASH.
Čia-nykščiame angliškam laik-
raštyj "Seattle Star" patilpo žinu-
tė, jog traukis užmušė Joną Urbo-
ną, kurį kompanija palaidojimui
reikėjo kolektuoti tarp lietuvių.
Jeigu būtų prigulėjęs į draugystę,
tai ji būtų užsiėmusi palaidojimu,
būtų jos sąnariai lanke apsigūsi.
Jonas Kudlauskas.

IS SEATTLE, WASH.
Čia-nykščiame angliškam laik-
raštyj "Seattle Star" patilpo žinu-
tė, jog traukis užmušė Joną Urbo-
ną, kurį kompanija palaidojimui
reikėjo kolektuoti tarp lietuvių.
Jeigu būtų prigulėjęs į draugystę,
tai ji būtų užsiėmusi palaidojimu,
būtų jos sąnariai lanke apsigūsi.
Jonas Kudlauskas.

IS SEATTLE, WASH.
Čia-nykščiame angliškam laik-
raštyj "Seattle Star" patilpo žinu-
tė, jog traukis užmušė Joną Urbo-
ną, kurį kompanija palaidojimui
reikėjo kolektuoti tarp lietuvių.
Jeigu būtų prigulėjęs į draugystę,
tai ji būtų užsiėmusi palaidojimu,
būtų jos sąnariai lanke apsigūsi.
Jonas Kudlauskas.

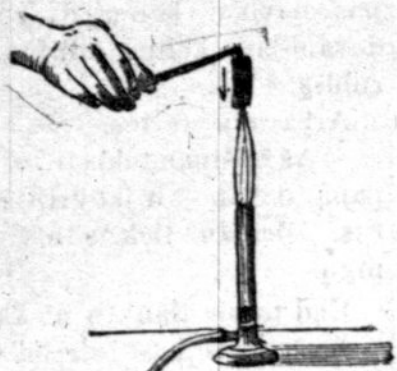
IS SEATTLE, WASH.
Čia-nykščiame angliškam laik-
raštyj "Seattle Star" patilpo žinu-
tė, jog traukis užmušė Joną Urbo-
ną, kurį kompanija palaidojimui
reikėjo kolektuoti tarp lietuvių.
Jeigu būtų prigulėjęs į draugystę,
tai ji būtų užsiėmusi palaidojimu,
būtų jos sąnariai lanke apsigūsi.
Jonas Kudlauskas.

IS SEATTLE, WASH.
Čia-nykščiame angliškam laik-
raštyj "Seattle Star" patilpo žinu-
tė, jog traukis užmušė Joną Urbo-
ną, kurį kompanija palaidojimui
reikėjo kolektuoti tarp lietuvių.
Jeigu būtų prigulėjęs į draugystę,
tai ji būtų užsiėmusi palaidojimu,
būtų jos sąnariai lanke apsigūsi.
Jonas Kudlauskas.

IS SEATTLE, WASH.
Čia-nykščiame angliškam laik-

ORAS, VANDUO, ŠVIESA IR ŠILUMA.

LIKCIJOS PROFESORIAUS BLOCHMAN'O.

Padidintas šviesos platininui tinkliui.

Ikaitinimo tinklėlis Auero daromas iš oxydų visokių, retai randamų, metalų, ypač torio oxydo su pridėjimu 1—1½% cerio oxydo. Parngimas tinklėlių ne pailgus, labai lengvas. Torio oxydą sutarpina azotinė rugšty, pridėję atsakanti nuosmigt cerio oxydo. Toki sumaišymą įmerkia megstas iš medvilnės kepuraitės cilindriško arba koniško pavidalo. Išdžiovytos, jos pasilieka minkštos. Jeigu tokią kepuraitę, pakabinus ant pastovos, įdėti į karštą liepsną, tai medvilnė sudega, pasilieka tik metaliniai oxydai (druskos) torio ir cerio ir tas tinklėlis palaiko tokį jau pavidalą, kokį turėjo kepuraitė, kadangi metalų oxydais permirkę visi siulai. Degant, kepuraitė truputį susiraukšlėja; išvengimui susiraukšlėjimo, jas sudegina užmovę ant metalinių virbalių. Pelenai, iš kokių susideda Auero liampinės kepuraitės, minkšti — juos lengvai galima sutrinti tarp pirštų į dulkes; tai vienatintis Auero kepuraitė, neparankumas; todėl su joms reikia apsieiti atsargiai; apat to, jos greitai perdega, taigi pačios sutrupa. Bet dabar jas taip pagerino, kad jos dega po 800 valandų be susinaudojimo, žinoma, jeigu jų ar per neatsargumą, ar tyčia kas nesugadina. Šviesa, vienok, išduodama Auero kepuraitės su laiku eina mažyn; tas paeina nuo to, kad degant, susinaudoja jų dalelės ir per tai žibantis paviršius pasimazina.

Nesunku darodyti, kad pasididintą šviesos apturime sunaudojami šilumą. Patalpinkime ties breneriu su Auero kepuraitė mažą tigelinuką ir į jį įdėkime kokį indelį su atsakančiu vandeniu daugumu; atsinykime gerai laiką, į kokį vanduo užverda. Paskui padarykime tą patį nuėmę kepuraitę ir pamatysime, kad vanduo užvirė greičiau; tas atsitinka todėl, kad ta šilumos dalis, kuri pirma susinaudojo įkaitinimui kepuraitės, dabar atliko ir susinaudojo užvirinant vandenį. Besinaudojant iš gaziųjų liampų be Auero kepuraitės kambariuose budavo šilta, vartojant gi tas kepuraites, oro temperatūra kambariuose daug žemesnė, kadangi dalis gazo išduodamos šilumos susinaudoja įkaitinimui kepuraitės.

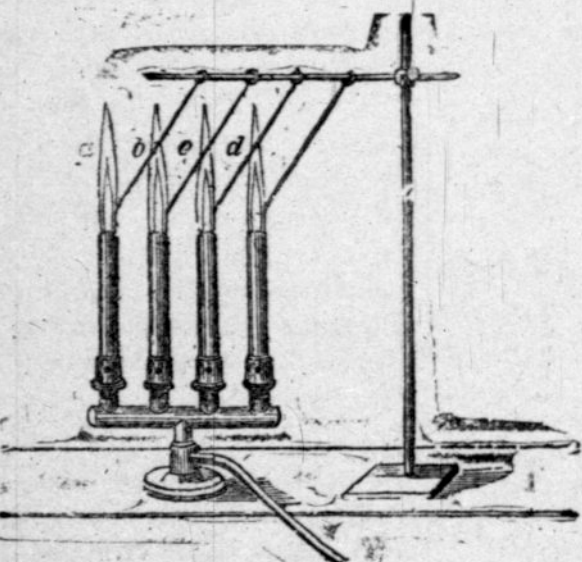
Balta ir spalvinė šviesa. Padalinimas šviesos prizma. Fraunhoferio linijos. Atradimas ant saulės tokių jos sudėtinųjų kaip ir ant žemės.

Jeigu mes įvesime į nežibantį liepsną, vietoj nedegantių kunų, tokius, koki nors nedega, bet nors truputį garuoja, tai apturėsime visai kitokius apšviestumus. Liepsna tasyk įgauna visokias parvas. Bengališka liepsna yra geriausia paveikslu.

Platininė vietoje įkaista ir žiba smarkiai liepsnoje, bet neįgauna parvų. Bet jeigu mes tai vietoje duosime ataušti, o paskui pačiupinėsim su pirštais jos galą ir vėl įdėsim į liepsną, tai ant trumpo laiko įgaus ji geltoną šviesą. Tas paeina nuo to, kad pirštą prakiše į paprastą druską, kuri susideda iš chloro ir natrijaus; natrijus gi parvuoja liepsną geltonai.

Padarykime sekantį mėginimą:

Prie rėmų pritvirtinkime keturias platinines vietas, ant kurių galo bus po truputį visokių medgų. Jeigu dabar vietoje galus

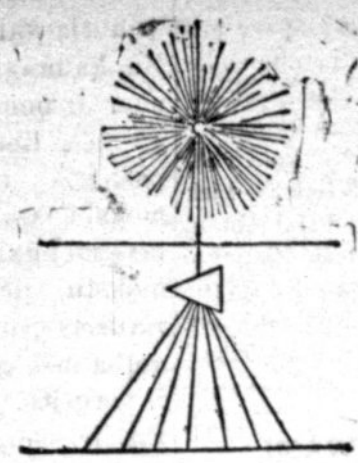

Nusiparavimas liepsnos.

įvesime į liepsną keturių gaziųjų žiburių a, b, c ir d, tai pamatysime, kad liepsna įgauna visokias parvas, nors pirma ji buvo balta. Liepsną parvuoja:

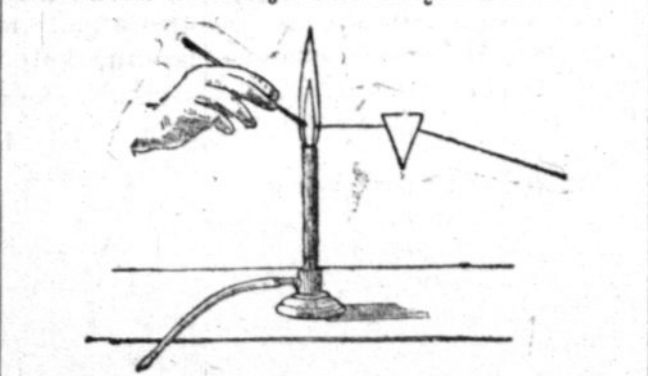
natrijus — geltonai,
kalijus — violetiniai,
barijus — žaliai,
kalcijus — raudonai
ir t. t.

Jeigu baltos parvos arba saulės šviesą perleisime per stiklinę prizmą, taigi per stiklinį trikampį smotelį, tai šviesa pasidalina į septynes Laumės juostas parvas. Taigi bal-

Padalinimas baltos šviesos į septynias Laumės juostas parvas.

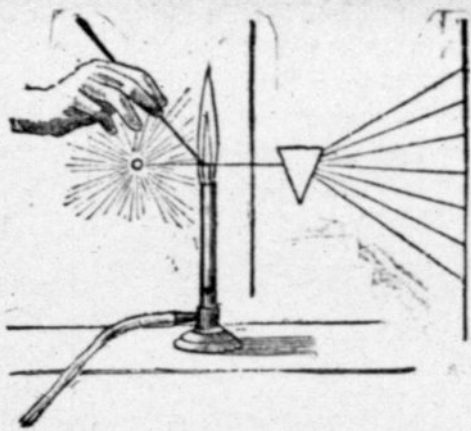
tos parvos šviesa susideda iš septynių visokių parvų spindulių, kurie visokiais budais perlysta stiklinę prizmą; kadangi ne visi tie spinduliai per prizmą apšviesti visai skirtingai.

Šviesa natrijaus liepsnos, perleista per prizmą.

lyną; liepsna barijaus duoda kelias raudonas, geltonas ir žalias linijas ir t. t. Tos linijos visada pasirodo toje pačioje, visada apšviestojo spektro vietoje. Tokius spektrus duoda visi gaziuliai kunai arba esanti garo pavidale.

Kiekvienas elementas išduoda visada tas pačias, apšviestas spektre linijas; tokiu būdu, tėjant spektrą kokio nors kuno, nors jis būtų ir toli nuo mūsų, mes galime pažinti jo chemišką sudėtinumą, visada galime žinoti iš kokių chemiškų elementų tas kunas susideda. Bunsen ir Kirchhof jau suvėrus 30 metų atgal tą susekė ir išrado naują būdą ištirimo šviesos sudėtinumo — taip vadinamą *spektrališką analizę*, su kurios pagalba tapo surasti keli nauji, pirma visai nepažįstami, elementai, kaip antai: cesijus, rubidijus ir kiti. Apart to, paminėti čia mokslinčiai susekė dar ir ką daugiau: jie susekė, kad jeigu terp šaltinio baltosios šviesos ir prizmos patalpinti liepsną parvuoja natrijų, tai ji pirma geltonuosius spektro spindulius: atsakanti jam linija persistato juoda ir tai lygiai toje vietoje, kur pasirodo geltonoji linija natrijo.

Geltonoji šviesa natrijo perima geltonuosius spindulius spektro.

Jeigu atsakančiai padidinti saulės šviesos spektrą, tai jo parvutuose dryžuose pasirodo daugybė juodų linijų. Viena iš jų tikrai atsako linijai natrijo. Suradęs tas linijas prieš Bunseną ir Kirchhofą vokiškas fizikas Fraunhofer neįstengė jų prasmės išaiškinti. Kirchhof gi ir Bunsen išaiškino jas su visu teisingai: mat įkaitęs saulės branduolys apšviestas degančia kaipi atmosferą, vadinama fotosfera; ji susideda iš sumaišymo įkaitusių gazų; saulės šviesa pereina per fotosferą; prie toje jos pasilieka vieni ar kiti spinduliai, tas paeina nuo to, iš kokių gazų susideda fotosfera. Tokiu būdu ant saulės likosi surasti toki chemiškai elementai, kaip natrijus, barijus, kalcijus, geležis, cinkas, varis ir daugelis kitų esančių ir ant žemės.

Laikę pilno saulės užtemimo, kada mėnulio šešėlis uždegia visą saulės paviršių, pasirodanti aplink saulę fotosferą galima iširti visai teisingai, be jokių trukdymų.

Jos spektras, kaip ir spektrai visų įkaitusių gazų ir garų, pertrauktas, susideda iš daugelio parvutų linijų. 1868 metuose Lac-kayer patėmė, jog tulas jos spektro linijos neatsako spektrams nė vieno, žinomo ant žemės, elemento; jis manė, jog tos linijos išduodamos kokių ypatingų elementų esančių tik ant saulės, kokių ant žemės nėra ir praminė tą elementą vardu *helium*, nuo grieško saulės vardo „helios“; bet 1895 metuose helium surado ir ant žemės ir tai teigti su pagalba spektrališkos analizės.

Saulė apšviesta fotosfera.

Palengvas degimas. Rudijimas geležies yra tai palengvas degimas. Paprastai gyvenime ugnį ir liepsną laikome apšviestais ankštai besiraisančiais su degimu. Bet mes jau išaiškino, jog degimu yra kiekvienas besijungimas degančio (Toliaus bus).

ORISSON SVETT-MARDEN Gyvenimo Mokykla.

Lietuvių kalbon išvertė K. Žegota.

— Tokį gerą, kokį tik galiu? — paklausė svyrudamas David'as Maydole'as — o gal nenorėsi užmokėti už tokį gerą plaktuką, kokį aš padaryti galiu.

— Vis viena — tarė dailidė — man reikalingas geras plaktukas.

Buvo tai ištikrų geras plaktukas, kokį jam Maydole'as padarė, o gal geriausias, kokis kuomet nors buvo padarytas. Prie ilgesnės skylės, negu paprastai vartojama, Maydole'as taip užkalė kotą, kad buožė niekuomet nuslinkti negalėjo. Puikus tai buvo pagerinimas dailidės, kuris gyrė to plaktuko ypatingas draugams. Ant rytojaus visi darbininkai atėjo į kalvę ir užsakė tokius pat sau plaktukus. Kuomet darbininkų užveidžia pamatė juos, užsakė sau du, reikalaujamas, kad būtų padaryti dar geriau, negu pirmieji.

— Negaliu padaryti geriau — atsakė Maydole'as — kuomet ką nors dirbu, dirbu taip gerai, kaip tik galiu, neveidinti į tą, kam dirbu.

Neigali trukus, tulas sankrovos savininkas užsakė du tuzinų plaktukų. Tai buvo pirmas didžiausias užsakymas. Vienas New York'o pirklys atėjo pardavinėdamas savo pirkinius į tą kaimą, ir pamatęs sankrovoje plaktukus, nupirko visus, kuriuos čia rado ir pasirūpino apie visus plaktukus, kuriuos kalvis padaryti galėjo. David'as Maydole'as būtų galėjęs palikti labai turtingu, dirbdamas plaktukus pagal senuosius, bet per išties savo ilgą ir laimingą gyvenimą rupinosi pagerinti savo plaktukus mažiausiose smulkmenose. Maydole'o pravarde ant plaktuko įspausta visur buvo skaitoma už geriausią prekinių nurodymą, kokį tik kalvis padaryti galėjo. Budas — yra įjega ir geriausia pasaulyje reklama.

— Neturime slėpinių — tarė Danielius Morill'is, geležinių išdirbinių fabriko direktorius Johnston'e, kuriame dirbo 7 tūkstančiai darbininkų. — Stengiamės visuomet nukalti bėgius iš paskutinės krosnies. Tai visas mūsų slėpinytis ir visiškai nesibijome to, ar kas apie tą žino, ar ne.

— Nesistengiu pertikrinti kokią pigią, bet kokią gerą mašiną padaryti galiu — sakė Jonas Whitins į perkantį, kuris skundėsi tulos mašinos bovelnai valyti brangumu. Sumanęs žmonės greit mokinsis, o jeigu kuomet atsitikdavo kam nors patarti pirkti mašiną, tuomet bovelnos išdirbinių fabrikantai iš Naujosios Anglijos paprastai pabrėždavo kaip ilgai ta mašina dirbdavo, pridurdami kaip visiškai pakaktiną tos mašinos apibūdinimą: „Whitins ją dirbo“. Įdėk būdą į savo darbą, o jis pilnai atsimokės.

— Tamsta — tarė skaptorius Brown'as, stebėdamasis iš alabastro stovylos, kurią padarė keliolikos metų vaikinai — tas vaikinai turi ką nors savyje.

Buvė tai tulo irlandiečio stovyla, kuris darbuosi Ward'ų šeimininkai prieš keliatą metų Brooklyn'e. Ta stovyla smulkmeniška rodė ne tik veido bruožius ir jo išreikšimą, bet dargi kelių lopus ir švarko skylę ir siaurus bryliais skrybėlės įlinkimą. Ponas Brown'as matė tą stovylą pas tą poną. Į šėsis metus vėliau paėmė jos broli A. Ward'ą kaip mokinį į savo dirbtuvę. Šiandien Ward'o pravarde yra viena garsiausių tarp amerikiečių skaptorių.

— Skaptavimas yra paprasčiausių daiktų pasaulyje — pasakė vienas praeiokas. — Visas darbas tame, kad paėmus marmuro gabalą, kuji ir kaltą, manyti apie tą, kas reikia padaryti, o paskui atskelti nereikalingo marmuro gabalus.

— Atmenu, kaip tamsta valiai mano tėvo batus, — pasakė tulas žmonių rumų sąnarys, tarybų laike, į kitą sąnarį.

— Visiška teisybė — greitai atsakė užklaustas, — bet ar juos valiau negerai?

— Lengva yra nuspręsti ar indygo yra geras, ar ne — tarė tula poni. — Paimk indygo gabalėlį ir įdėk jį į vandenį, o jeigu indygo yra geras, tuomet ar plaukios paviršium, ar pasakės, tikrai nežinau kaip turi būti; bet tai vis viena, gali pamėginti.

— Kuomet Wellington'as apkurto, jis teiravosi tulo garsaus gydytojo; tas įpylė jam į ausį stipraus skystimo, kuris privedė prie uždegimo, Wellington'o gyvasiui grumojančio. Daktaras išreikšė savo pasigailėjimą, teisinosi ir pasakė, kad tas apsirinkimas privė jį prie visiško surimo.

— Nesibijok tamsta — tarė Wellington'as — niekuomet apie tą neužsimis.

— Bet leisi man tamsta ir toliau patarnauti, tuomet žmonės tikės dar man.

— Ne, — atsakė Geležinis Kunigaikštis — tai būtų melas.

— Išnaudoj perskaiciau Macbeth'ą — pasakė poni Siddons, nuo scenos nuėjęs, — ir nustebau keliatą naujų dalykų suradus, kurių niekuomet nesurasdavau tą rolę vaidindamas.

— Geriau yra mokėti vieną kalbą gerai, negu dvidešimtį kalbų, bet paviršutiniškai — sakė Roberts Waters. — Gerai vienos kalbos mokindamiesi, laviname protą ir atmintį, ko negalime įgyti keliolikos kalbų paviršutiniškai mokindamiesi.

— Tėve! — tarė tulas vaikas, — vakar vakare mačiau mūsų gatvėje daugybę šunų, buvo jų penki šimtai.

— Mān rodos, kad ne tiek daug — tarė tėvas.

— Teisybė, tėve, tačiau negalėjo būti mažiau, kaip dešimtis, tame esu visiškai persitikinęs.

— Negaliu tikėti, kad butum ir dešimtį šunų matęs — atsakė tėvas — nes tvirtinai taip pat, kad matei penkis šimtus, o lygiai tvirtinai matęs dešimtį šunų. Pats sau du kartų prieštaravai ir dėlto negaliu tavimi tikėti.

— Teip, tėve, — tarė sumišęs vaikas — mačiau mūsų Rudį ir dar vieną šunį.

Pėikiame vaikus, kuomet jie perdeda pasakodami nepaprastus dalykus, bet ant kiek daugiau teisybės sako tie, kurie tvirtina, būk „niekuomet nematė tokio lietaus“, arba kurie vadiną vasaros metų vieną dieną už kitas vasaras karščiausia, ar žiemą — šalčiausia už kitas.

Nėra nieko tokio pasaulyje, ką visa žmonija teip gerbtų ir kainotų, kaip paprastą teisybę, liuosą nuo visokių dviprasmių išsitarimų ir paslėpto tikslo. Ji iš karto parodo tula būdo įjega, sumanymo atvirumą, kam visi noriai tiki.

Yra tūkstančiai melavimo būdų. Dešimtis melagysčių slepiasi viename atsišaukime. Kalbėti dailius dožiū tik tam, kad neužgauti ko nors, verčiau tylėti, negu pasakyti teisybę; dviprasmiai išsitariti, kalbėti viliojant, išsisukinėti, pasakyti tą, kas gali būti maloniu, vie-

ton to, kas yra teisingu, suklaidinti teisybės suse perdėti, nuduoti, kad būtų sutinkama su keno poreikiu, suvadinti akių mirksėjimu, tvirtinti, kad spėjai ar jauti tą, ko nežinau, nespėjai, neįjauti, viską yra įvairiais neatvirumo ir veidmainingumo apdūmais, išeinančiais iš atlikimo pareigų ne kaip reikalingai.

Nerandame melo gamtoje. Rozės žydi ir žydi, kristalai šiandien taip pat ir tomis pat varšomis ir bruožais, kaip sutvėrimo dienoje rojuje. Rozės karaliaus sodne yra dailesnė, puikesnė, nė labiau kvepi, negu rozė, kuri apšviesta plėtojasi ir žydi apšviesta tarp paparčių, prie vėlikelio, arba kokiame nors tolymame slėnyje, kur jos žmogaus akis nemato. Žemės gilumoje surastas kristalas sutvėrė taip pat, kaip ir ant žemės paviršiaus surastas kristalas. Dargi mažas sniego kšnelis, kurio likimu yra ant paziuros, tapti nieko nereikšiančia ir visiškai neįdomia toms gilaus sniego dalele, parodo savo stebuklingai dailią išveidą taip aiškiai; tarytum tam tyčia rengiamas kokiam nors didžiam parodai dalykas. Planetos stebėtinai greitai bėga beribiais keliais, o juk paskirtame laike sugrįžti į paskirtą vietą, nes jų pasijudinimas yra Dievo valios visodumo išreiškimas.

Stebėtini Amerikos turtai ir jos plėtojimos sutvėrimo nelaimingą stengimosi prie perdėjimų ir savo įjėgų persisijimo. Stebėtina yra, kad pagunda perdėti yra tokia stipri šalyje, kurioje teisybė yra labiau kainuojama, negu svajojimai. Geras reikią daugiau, negu geresnis, bet kalboje apie tą užmirštame. Ištikrų yra labai sunku surasti tikrą teisybę Amerikoje. Skaitytis apgarsinimui laikraščiuose. Nieks netiki pusei to, ką jie paduoda, tačiau pakaktinai tiki, kad praturtinti tūkstančius tų, kurie sunykę, jeigu skelbtų tikrą tiesą apie savo reikalus. Kelio amerikiečių turtai įgyti su pagalba neteisingo dalykų stovio nurodymų visiškai nereikalingai, nes už nieko tokio stipraus ir pertikrinančio, kaip teisybė.

— Ar vėlnias meluoja — paklausė kasin kas Tamasas Browne'o.

— Ne, nes tuomet ir jis negalėtų gyventi.

Teisybė yra neįveikiama, kaipjo butybės pamatas. Tulas keleivis sutiko Sibyre žmones, kurie galėjo matyti Jupiterio mėnų be padidinimo stiklo pagelbos. Tie žmonės netoli nužengė civilizacijoje, nors daug geriau už mus išlavino savo akis. Idomiu yra tas faktas, kad nė vienas astronomiškas atidengimas didesnės vertės netapo padarytas su didelių teleskopų pagalba; žmonės, kurie privedė mūsų žinias prie tos mokslo šakos, didesniame atsitikimų skalėje darbuosi su paprastais įrankiais, su ilavinto praktisko proto pagalba.

Kuomet Andrius Johnson'as ilgoje kalboje Washington'e priminė, kad pradėjo savo protišką karjerą nuo municipališko valdininko ir kad buvo visuose teisidarybės laipsniuose, kasin kas iš esančių prašabzdėjo:

— Nuo siuvėjo pradėjus.

— Kasin kas iš ponų sako, kad aš buvau siuvėjas — tarė prezidentas — tas manęs nė kiek nenužemina, nes kuomet buvau siuvėjas, turėjau gero siuvėjo vardą, dirbančio drabužius, kaip reikiant. Visuomet būvau punktuališku dėl tų, kurie pas mane rėdėsi ir nuo manęs išdavė tik geras darbas.

— Kas nors dirbama — sako vienas garus rašėjas — turi būti kuoatidžiausia padaryta ir kuoarčiausia prie uždavinio; neturime saiko, kuriu galėtumėm saikuoti mūsų darbo atlikimo teisingumą link priedermių ant Dievo akys. Kas mums rodosi smulkmena, tas gali būti paslapta pastuma, gyvastį ar mirtį išaukiančia.

— Tai stebėtina — kalbėjo Grove apie Beethoven'ą; — melodijos palieka jo protą, kol jų galutinai taip neapdirbs, kad neteks savo pirmosios formos. Juo labiau apdirbtos, juo naujasnės, liuosesnės palieka.

Per keliatą metų Michael Angelo daug ilgiau tyrinėjo anatomiją, negu jo laikų gydytojai. Paveikslus, kuriuos norėjo marmure iškalti, piešė pirma kaipo skelietus, paskui pridėdavo muskulus, taukus ir pagalios odą.

Steponas Girard'as buvo tikro darbo atlikimo įkūnyjimu. Neleisdavo sandarbininkus atsisalinti nuo tikrų mažiausioje smulkmenoje. Buvo to persitikrinimo, kad didesnio pasiseikimo negalima laukti be akuratiškumo visame kame. Vienas jo kapitono sutausojo keliatą dolerių nepirkdamas kavos, ką jam Girard'as padaryti liepė, už ką jį paliuosavo nuo vietos tardamas:

— Butum turėjęs atlikti paliepiamą, nors butumei mane į beturtybę įvarę.

Nė ant plauko nebutų atsitolęs nuo duotojo prizadėjimo. Žmonės gerai žinojo, kad jo žodis tai tikras ankšas. Nepraleido nieko, kas būtų jam galėjusi pasivedimą užtikrinti. Kiekviena reikalo smulkmena buvo kuosmulkiausiai apsvaistyta. Buvo toks smulkmeniškas mažiausioje dalykuose, kaip Napoleon'as, nors kiti pirkliai jo pasivedimą aiškino laime.

1805 metuose, Napoleon'as nukėlė kariuomenę nuo Anglų kanalo, kur buvo ją surinkęs, ir paliepė savo galingai armijai eiti prie Dunojaus. Nors jo galvoje buvo įvairūs dideli ir platūs sumanymai, tačiau nepasikakino paliepiamų išdavimų ir nenusileisdavo su jų išpildymu visokiame smulkmenoje ant savo pagalbininkų. Smulkmenoms, kurias žemesnieji vadai būtų mažai reikšiančiomis paskaitę, jų atidžios nevertomis, jis taip tyrinėdavo, kad kol trimita pranešdavo kelią, jis jau sudėjo kelio planą, kuriu kiekvienas pulkas eiti turėjo, nurodė dieną ir valandą, kuriu turėjo išeiti, lygiai kaip ir valandą, kuriu kiekvienas pulkas turėtų savo vietoje būti. Tos smulkmenos, taip gerai apmąstytos, buvo išpildytos, o tos kelionės pasekmėmis buvo laimėjimas ties Austerlitz, kuris išrišo Europos likimą dešimčiai metų.

Kuomet Walter'is Scott'as aplankė vienos pilies griuvėsius, apie kurią norėjo rašyti, atskyrimų užrašė sau žolių ir lauko gėlių vardus, netoli angančių, sakdamas, kad tik tokiu būdu rašėjas gali būti naturališkas.

Šale knygų Garfield'as turėjo didelę skrynją, su 50 skyrių; ant kiekvieno skyriaus buvo užrašyta: „Anekdotai“, „Rinkimų tiesos ir komisijos“, „Francuzų lupimas“, „Politika apskrita“, „Muitas“, „Spanda“, „Saviaverty Amerikos Valskio istorija“ ir t. t. Kiekvieną svarų dalykų, kuriu jam pasisekė gauti, slėpdavo. Kuomet gi rengėsi prie kokio nors dalyko, joks kitas kalbėtojas negalėjo susilygtinti su jo faktų daugybe. Tikri žmonės yra sistematiškai žmonėmis, o sistema reikią būdą.

„Žinau tik apie tris vokiečius Jungtiniuose Valskioe, kurie gerai mokėjo anglų kalbą — sako Roberts Waters. — Tai yra Karulus Schultze, profesorius Sche-man'as ir Jonas Stallo; o tik apie vieną amerikietį, kuris mokėjo vokiškai: tai yra Bayard'as Taylor'as. Kiti gi tai tik dakuoliai, kurie išsimokino tiek, kiek nuo jų reikalauja kasdieninis reikalas ir tuo pasikakino.

Toliau bus.

IŠ VISUR.

Londono laikraštis „Daily Mail“ pagraisino, buk Vokietijos cecorius savo sunų Eitel Friedrichą išrinko atstovu Vengrijos karaliumi. Bet jeigu Vengrija ir atsisakytų nuo Austrijos, tai Vokietijos cecorius negalėtų karaliaus primesti; vengrai, vietoj monarchijos, gali sau pasirinkti ir republikoniską rėdą.

Persijoj, prieš šachą pakėlė jo brolis, Luristano gubernatorius. Jis turi jau gerai apginkluotų 15000 savo šalininkų.

Pietinėje Amerikoje, respublikos Ecuador užgimė revoliucija. 23 d. gegužio pasikėlėliai bandė užimti miestus Ambato ir Latacunga, bet nepasisekė. Kadangi gintai buvo atėjo rando kariūnėms.

Mexike, netoli San Louis Potosi susimusė favorinis traukis su pasazieriniais. Prie to daug žmonių likosi užmūstyti ir sudeigti.

Mieste Santiago, ant Kubos, streikuoją laivų iškrovėjai. Čia jie paėmė viršų ant policijos. Buvo jau ginkluoti susirėmimai streikierių su policija ir milicija. Mieste uždarinėja krautuves ir dirbtuves, nes laukia čia dar smarkesnių maištų.

Pavasario šalnos Vokietijoje daug nuostolių pridirbo laukams: žieminių kviečių ir rugių išalo taip, jog tuos plotus reikia išarti ir, vietoj žieminių javų sėti vasarajai; kaip kokiuse apskričiuose javai visi išsalo.

Vokietijos laikraščiai labai gailstauja, kad Čekijoje, Moravijoje, Galicijoje vokiečius veik visai ištumė čekai, lenkai ir vengrai.

Berlyne, 23 d. gegužio policija darė krates gyvenimuose maskoliškųjų studentų. Konfiskavo daug anarchistinių raštų ir suareštavo 10 studentų.

23 d. gegužio, Austrijoje atsibuvo galutinieji parlamento pasiuntinių rinkimai tuose apskrčiuose, kur pirminiuose rinkimuose, dėl balsų pasiskirstymo, negalima buvo išrinkti. Reikėjo išrinkti dar 169 pasiuntinius. Ir antuose rinkimuose socialistai išrinko daugiau pasiuntinių negu tikėjo. Veik visi dvarponių ir aristokratų kandidatai neperėjo.

Kadangi bafo apimtuose Kinų apskrčiuose užstojo pūtė, o šimtose kraštuose užderėjimas geras, tai žmonių vargas mažinas. Amerikos šelpimo komitetas pagraisino, jog jau aukų mainimui Kinų baduolių nereikia.

Dumos susirinkime 23 d. gegužio Stolypin apreiškė, jog randas nesutiks priverstinai atimti žemės plotus nuo 180000 dvarponių; sutiks vien priverstinai atimti žemę viešos naudos reikalingai, kadangi randas neturi tiek žemės, kad visų kaimiečių reikalus galėtų užgandinti.

Laikraštis „Novoje Vremia“ patalpino žinią, buk maskoliškiems anaršči-stams pereičia žiemą pasisekė įsipausti į tarnystę caro rūmose Carskame Sele. Jie buvo pasirengę caro gyvenime pagindyti tokią eksploziją, kurios visi rumo gyventojai būtų buvę užmušti. Tas nepasisekė, kadangi sukalbiniųkų raštai pateko į policijos nagus.

Angliškąs randas Idijoje nuraminimui sukilimo

čiabuvų griebiasi tokių jau priemonių kaip ir Maskolijoje. Lahore likosi suareštotos redakcijos laikraščio „India“. Vieną agitatorių Pundjabe sudas nusprendė 2 metams kalėjimui už platinimą, ezinimui žmonių, neteisinių žinių. Minėtas indietis mat įkalbinėjo, buk angliško rando agentai užnuodino vandenį, todėl taip daug Indijose miršta žmonių, buk jie miršta ne nuo maro, bet nuo nuodų.

Rumunijoje, dėl stokos lytaus, laukai išdžiuvę. Visuose kraštuose rengiamos diemaldystos išmėdinti lytaus. Sausmetis ir pietinėje Maskolijoje, ypač Bessarabijoje.

Respublikoje San Salvador, vidurinėje Amerikoje, užgimė revoliucija. Revoliucionierių vadovu yra Prudencio Alfara.

30 d. balandžio ant Karolina salų sautė baisios vėtrės, o drauge su tuom išiveržė ir jurių vilnys. Pražuvo prie to su viršum 200 žmonių. Nuostolių vėtrės ir jurių vilnių padarytus skaito milijonais. Karolina salos priguli Vokietijai; salų, koralų padirbtų, yra iš viso 500. Jos yra Oceanijoje.

Ant salų Havai, Honolulu jūrininkų ligonbutų pasimirė dvi ypati nuo azijatinėsios maro; buvo mieste jau teipgi vienas apsigrimas maru.

Aplinkinėse Corcaconnone, pietinėje Prancūzijoje, susirinko apie 200000 vynu augintojų. Jie reikalauja rando pagalbos, kadangi jų padėjimas labai sunkus.

Kaipo pasekmė kratos padarytos gyvenime dumos atstovo iš Rygos Ozelio, buvo suareštavimas 20 ypatų, daugume jaunų kareivių; tarp jų vienok buvo ir keli oficerai. Iš surastų raštų policija, kaip sakosi, susekė, jog revoliucionieriškos organizacijos tarp kareivių ypač verticijos pietinėje Maskolijoje, Kaukaze, Finlandijoje ir Siberijoje.

Renkant sanarius naujo Finlandijos seimo, jo atstovais šimt išrinko ir 19 moterų. Finlandija todėl yra dabar vienatintis kraštas, kur moterų lygis su vyrais turi tiesas.

Revoliucija Persijoje platinasi, revoliucionierių pajėgos auga. Prie revoliucionierių pristoją ir gubernatorių Luristano, šacho brolis. Tabrizė traukiasi maištai.

Pietinėje Afrikoje, Johannesburge užgimė visuotinas darbininkų streikas, prie to streiko pristoją visi baltbarviai darbininkai 43 kasyklų Johannesburgo aplinkinėse.

Uruguajaus kongresas ir senatas priėmė naujas tiesas, sulyg kurių—šitoj respublikoj liekasi panaikinta mirties bausmė lygiai kriminalistams, kaip ir kariūnėms.

21 d. gegužio Odesoj darbavosi juodašimčiai. Ligonbutuose yra jau kelios dešimtys jų aukų su apdaužytoms galvoms, su laužytomis šonkauliais; tarp jų yra moterų, vaikai ir studentai. Ma, no, kad tuos maitistus surengė pati policija.

Ant salos Kubos sustreikavo laivų iškrovėjai; jiems pritarė darbininkai elektrinių geležinkelio ir vandens traukimo įtaisų. Darbininkai reikalauja 8 valandų darbo dienos.

Iš suareštuotų Berlyne 10 maskoliškųjų studentų, šeši gavo prisakymą į 48 valandas išsinežinti iš Prūsų; du yra po sudu. Darant kratą minėtų studentų gyvenimuose, policija rado daug revoliucionierių raštų maskoliškoj ir latviškoj kalbose.

19 d. gegužio, Yusidoo aplinkinėse, Macedonijoje, buvo smarkus mušis turkiškos kariūnės su bulgarais. Bulgariai nužudė 50 vyrų, turkai gi 7.

Londoną atkako italiskas aristokratas marquis Peruzzi. Jis pareikalavo Anglijos karaliaus 200 milijonų doliarų. Mat 600 metų atgal bankieriai Peruzzi ir Baldi paskolino Anglijos karaliui Edvardui I. 12 milijonų doliarų. Skola ta su palučenoms iki dabar užaugo mat iki 200 milijonų. Nėra vienok vilties, kad italiskas bankierius tuos pinigų ir be palučenų atgautų.

Mieste Cuneo, Italijoje, sustreikavo statėjai katalikiško laikraščio. Išleistoja, negalėdamas gauti streiklaunų, kreipėsi prie perdėtinės moteriško klištoriaus, melsdamas pagalbėti. Toje ir pagelbėjo: ji atsiuntė statyti lakrastį klištoriaus minyškąs. Jos vienok pastatė išlygą, kad jų uždirtų pinigai būtų išmokėti streikierių seimynoms. Laikraštis dabar išsina, stato jį minyškąs; streikas dar nepasibaigė.

Parėjęs namon, ilgai vaikščiojo daktaras Margis po kambarį, atsisėdęs paskui, ilgai mąstė apie tuos laikus, kada jis gyveno su broliu, budamas jėu gydytoju.

Brolis gydytojas Margio, Juozas, budamas dar gimnazijoje, tankiai pykdavos su broliu. Netolė, kad Juozas gyveno pas jį ir už jo skatikus mokinosi, nes buvo tas skola, bet svarbiausia priežastis buvo—skirtumas nuomonių dviejų brolių, dėl kurių jie niekadose sutikti negalėjo. Tankiai gydytojas sakydavo Juozui:

— Už kągi tu savę laikai? Už ką, sakyk!

— Aš noriu mylėti žmones, o meliš be darbo nėra, — atsakydavo Juozas.

— Padaryk taip kaip aš! — Teip, tu gali jiems dirbti ir aš tau pavydžiu, bet nieko jiems gero nepadarai!... Aš nenoriu būti tokių kaip tu!

Teip tankiausiai tarp jų kalba užsibaigdavo ir vėl kelias dienas tylėdavo, nepratarę į vienas kitą nė žodžio. Vieną vasarą Juozas išvažiavo pas draugus, iš kur jau daugiau pas brolių gydytoją negrįžo. Nuo to laiko gydytojas neturėjo vilties matyti brolių, nes suviršum dvidešimties metų nė jokių žinių apie jį neturėjo. O dabar tas susitikimas... Tas seniai matytas ir pažystamas veidas ligonio priminė jam senus laikus ir jis kaltino save.

Kas tamista esi? — ty liai užklausk gydytojas ligonio, laikydamas ranka pulką.

— Aš?... Aš darbininkas, — atsakė ligonis.

— Tamistos gardas! — lig netikėdamas parašui ant juodos lentukės, užklausk gydytojas.

Juozas Margis... — Ar seniai tamista sergi? — Šeši metai...

Ligonis atkako trumpei ir nenoromis, o gydytojas gaudė kiekvieną balsą, jį skodamas pažystamo balso jame, pilnos spėkos ir energijos brolio.

— Kas buvo tamistos tėvas? — Aš neatmenu, — ty liai atsakė ligonis ir vėl karčiai nusijuokė.

— Ar gerai čia tamistai? — Ligonis nusijuokė ir sieną, o pakavojo galvą po uždangą ir ty liai sušnabždėjo: — Man gerai....

Vakare, daktaras, atlikęs visas vizitas, gryždamas namon, važiuojo pro ligonbutų, liepė vežėjui sustoti.

Viename ir kitame triobos gale žyposjo silpnai žiburiai. Girdėt buvo vaičiojimai, sunkus ir troškinantis kosulys ligonių nuo sunkaus ir prišmirdusio oro, koks paprastai yra kambariuose, kur gydomi ligoniai už dyką. Pirštų galais priėjo gydytojas prie brangiausios jam lovos ir, paėmęs kečę, atsisėdo. Niekados dar neįėjusio tokio širdingo gailėsčio ligonių, kaip dabar, žiūrėdamas į tą išbalusį veidą, kuris, nežinia dėlko, pasirodė jam teip artimu ir brangiu. Juozas miegojo, padėjęs po žandų gisluotą ranką ir sunkiai kvėpavo, bet priėjus gydytojai, atvėrė akis, ir lyg išsigandęs, kruptelėjo.

— Aš čia, aš Juozuti, — ty liai tarė gydytojas.

— Tamista išgandinal mane, — atsiliepė ligonis.

Ko tamista čia sėdi ir kol del vadini mane „Juozuti“? — Aš žinau, kas tamista esi; pažinau tamistą, — drebančiu balsu atsiliepė gydytojas.

— Aš darbininkas Margis... Nežinau, ką tamista apie mane manai... — Teip... gali tamista iš manęs juoktis... Seniai jau prapūlė mano brolis ir tamistos veidas primena man jį... Pirma maniau, kad jis mirė... — Ar ne vistik? — užklauskė ligonis.

— Ne!... Jeigu atsirastų mano brolis, aš kitokių likėčiau... Kaip tamista save jauti?

— Vistik, aš žinau, kad greit ateis galas... — Gale kambario prasidėjo sunkus kosulys.

— Aš tamistai liepsiu duoti atskirą kambarį; čia teip neramu.

— Kam gi, — plačiai atvėręs akis, sušuko ligonis, — man ir čia gerai su visais... Gydytojui dar labiau padėjo sopėti širdis, bet jis norėjo kalbėti su juom, kalbėti per istis naktį.

— Blogai tamista gyvenai? — Aš gyvenau sunkiai, bet greit jau viskas pasibaigė.

— Kodėl sunkiai, — pasilenkęs prie ligonio, tarė gydytojas.

— Juokingai, kad tamista teip ilgai prie manęs sėdi ir ant niekų laiką leidai, — tarsi iš miego pabudęs, sušuko ligonis.

— Dėlko gi juokingai?... Aš gydytojas, tamista ligonis.

— Ne, turbūt dėlto, kad aš panašus į tamistos brolių. Nežinojo brolis, kad tamista jį teip myli... Gal buti jis gyvas... Teip, aš matau, kad tamistai sapa širdis... Gal buti, kad tamista dabar ir myli mane, bet už ką! Jeigu aš ištikro tamistos brolis, ar tik panašus į jį, ar ne vistik?... Tamista nepažįsti mane?... — Teip, aš nepažįstu tamistos, bet tamista kažkinį mane.... — Kodėl?... — Aš dabojau kiekvieną tamistos pasikratinimą, aš gaudau ir džiaugiuosi kiekvienu tamistos žodžiu, vis manydamas kad tai mano brolis... Kokios kandios! — Tai apsirikimas, — pasirėmęs ant rankų, kalbėjo ligonis, — nereikia tų jau smų. Jei tamista gali mylėti mane — mylek! Tai nieko, jei aš Juozas Margis, o ne tamistos brolis... Męs visi čia broliai! Mylek tamistą, ką gali; mylek visus...

apžiūrėdamas ligonius. Vienam ligoniui pasakęs tą paprastą frazą, jau norėjo stumti per duris, bet pažūrėjęs į veidą ir matydamas, kad ir tas žiūrį į jį išplėtomis akimis, kaip tai neramiai ištare:

— Meldžiu Tamistą... palaukt... Ar Tamista nori pas mus ligonbutų pa-būt?

— Teip, — atsakė ligonis.

Antrą dieną gydytojas Margis, kaip ir visados, atėjo apžiūrėti ligonius, gulinius ligonbutų. Iėjęs, pirmiausiai pamatė aštriai žiurinęs į jį akis. Pajuto kokį tai silpnumą, žuvo jame piktas ir kaip kudikis išraudęs, stovėjo, nežinodamas ką toliau veikti. Gydytojas pažino veidą vakarykščio ligonio. Priėjo prie lovos ir perskaitė kelius, lotyniškai rašytus, žodžius ant juodos lentukės, kabančios galvos gale, ilgai žiurejo į žodžius parašytus: „Juozas Margis“. Gydytojas stengėsi neužurti į akis ligonio, bet kada pasilenkė išgaminuoti jo krutinių, akys, nenoromis, susitiko ir jam pasirodė, kad ligonis su ironija ir karčiai nusijuokė.

Parėjęs namon, ilgai vaikščiojo daktaras Margis po kambarį, atsisėdęs paskui, ilgai mąstė apie tuos laikus, kada jis gyveno su broliu, budamas jėu gydytoju.

Brolis gydytojas Margio, Juozas, budamas dar gimnazijoje, tankiai pykdavos su broliu. Netolė, kad Juozas gyveno pas jį ir už jo skatikus mokinosi, nes buvo tas skola, bet svarbiausia priežastis buvo—skirtumas nuomonių dviejų brolių, dėl kurių jie niekadose sutikti negalėjo. Tankiai gydytojas sakydavo Juozui:

— Už kągi tu savę laikai? Už ką, sakyk!

— Aš noriu mylėti žmones, o meliš be darbo nėra, — atsakydavo Juozas.

— Padaryk taip kaip aš! — Teip, tu gali jiems dirbti ir aš tau pavydžiu, bet nieko jiems gero nepadarai!... Aš nenoriu būti tokių kaip tu!

Teip tankiausiai tarp jų kalba užsibaigdavo ir vėl kelias dienas tylėdavo, nepratarę į vienas kitą nė žodžio. Vieną vasarą Juozas išvažiavo pas draugus, iš kur jau daugiau pas brolių gydytoją negrįžo. Nuo to laiko gydytojas neturėjo vilties matyti brolių, nes suviršum dvidešimties metų nė jokių žinių apie jį neturėjo. O dabar tas susitikimas... Tas seniai matytas ir pažystamas veidas ligonio priminė jam senus laikus ir jis kaltino save.

Kas tamista esi? — ty liai užklausk gydytojas ligonio, laikydamas ranka pulką.

— Aš?... Aš darbininkas, — atsakė ligonis.

— Tamistos gardas! — lig netikėdamas parašui ant juodos lentukės, užklausk gydytojas.

Juozas Margis... — Ar seniai tamista sergi? — Šeši metai...

Ligonis atkako trumpei ir nenoromis, o gydytojas gaudė kiekvieną balsą, jį skodamas pažystamo balso jame, pilnos spėkos ir energijos brolio.

Kas buvo tamistos tėvas? — Aš neatmenu, — ty liai atsakė ligonis ir vėl karčiai nusijuokė.

— Ar gerai čia tamistai? — Ligonis nusijuokė ir sieną, o pakavojo galvą po uždangą ir ty liai sušnabždėjo: — Man gerai....

Vakare, daktaras, atlikęs visas vizitas, gryždamas namon, važiuojo pro ligonbutų, liepė vežėjui sustoti.

Viename ir kitame triobos gale žyposjo silpnai žiburiai. Girdėt buvo vaičiojimai, sunkus ir troškinantis kosulys ligonių nuo sunkaus ir prišmirdusio oro, koks paprastai yra kambariuose, kur gydomi ligoniai už dyką. Pirštų galais priėjo gydytojas prie brangiausios jam lovos ir, paėmęs kečę, atsisėdo. Niekados dar neįėjusio tokio širdingo gailėsčio ligonių, kaip dabar, žiūrėdamas į tą išbalusį veidą, kuris, nežinia dėlko, pasirodė jam teip artimu ir brangiu. Juozas miegojo, padėjęs po žandų gisluotą ranką ir sunkiai kvėpavo, bet priėjus gydytojai, atvėrė akis, ir lyg išsigandęs, kruptelėjo.

— Aš čia, aš Juozuti, — ty liai tarė gydytojas.

— Tamista išgandinal mane, — atsiliepė ligonis.

Ko tamista čia sėdi ir kol del vadini mane „Juozuti“?

— Aš žinau, kas tamista esi; pažinau tamistą, — drebančiu balsu atsiliepė gydytojas.

— Aš darbininkas Margis... Nežinau, ką tamista apie mane manai... — Teip... gali tamista iš manęs juoktis... Seniai jau prapūlė mano brolis ir tamistos veidas primena man jį... Pirma maniau, kad jis mirė... — Ar ne vistik? — užklauskė ligonis.

— Ne!... Jeigu atsirastų mano brolis, aš kitokių likėčiau... Kaip tamista save jauti?

— Vistik, aš žinau, kad greit ateis galas... — Gale kambario prasidėjo sunkus kosulys.

— Aš tamistai liepsiu duoti atskirą kambarį; čia teip neramu.

— Kam gi, — plačiai atvėręs akis, sušuko ligonis, — man ir čia gerai su visais... Gydytojui dar labiau padėjo sopėti širdis, bet jis norėjo kalbėti su juom, kalbėti per istis naktį.

— Blogai tamista gyvenai? — Aš gyvenau sunkiai, bet greit jau viskas pasibaigė.

— Kodėl sunkiai, — pasilenkęs prie ligonio, tarė gydytojas.

— Juokingai, kad tamista teip ilgai prie manęs sėdi ir ant niekų laiką leidai, — tarsi iš miego pabudęs, sušuko ligonis.

— Dėlko gi juokingai?... Aš gydytojas, tamista ligonis.

— Ne, turbūt dėlto, kad aš panašus į tamistos brolių. Nežinojo brolis, kad tamista jį teip myli... Gal buti jis gyvas... Teip, aš matau, kad tamistai sapa širdis... Gal buti, kad tamista dabar ir myli mane, bet už ką! Jeigu aš ištikro tamistos brolis, ar tik panašus į jį, ar ne vistik?... Tamista nepažįsti mane?... — Teip, aš nepažįstu tamistos, bet tamista kažkinį mane.... — Kodėl?... — Aš dabojau kiekvieną tamistos pasikratinimą, aš gaudau ir džiaugiuosi kiekvienu tamistos žodžiu, vis manydamas kad tai mano brolis... Kokios kandios! — Tai apsirikimas, — pasirėmęs ant rankų, kalbėjo ligonis, — nereikia tų jau smų. Jei tamista gali mylėti mane — mylek! Tai nieko, jei aš Juozas Margis, o ne tamistos brolis... Męs visi čia broliai! Mylek tamistą, ką gali; mylek visus...

— Aš gydytojas, tamista ligonis.

— Ne, turbūt dėlto, kad aš panašus į tamistos brolių. Nežinojo brolis, kad tamista jį teip myli... Gal buti jis gyvas... Teip, aš matau, kad tamistai sapa širdis... Gal buti, kad tamista dabar ir myli mane, bet už ką! Jeigu aš ištikro tamistos brolis, ar tik panašus į jį, ar ne vistik?... Tamista nepažįsti mane?... — Teip, aš nepažįstu tamistos, bet tamista kažkinį mane.... — Kodėl?... — Aš dabojau kiekvieną tamistos pasikratinimą, aš gaudau ir džiaugiuosi kiekvienu tamistos žodžiu, vis manydamas kad tai mano brolis... Kokios kandios! — Tai apsirikimas, — pasirėmęs ant rankų, kalbėjo ligonis, — nereikia tų jau smų. Jei tamista gali mylėti mane — mylek! Tai nieko, jei aš Juozas Margis, o ne tamistos brolis... Męs visi čia broliai! Mylek tamistą, ką gali; mylek visus...

— Aš gydytojas, tamista ligonis.

— Ne, turbūt dėlto, kad aš panašus į tamistos brolių. Nežinojo brolis, kad tamista jį teip myli... Gal buti jis gyvas... Teip, aš matau, kad tamistai sapa širdis... Gal buti, kad tamista dabar ir myli mane, bet už ką! Jeigu aš ištikro tamistos brolis, ar tik panašus į jį, ar ne vistik?... Tamista nepažįsti mane?... — Teip, aš nepažįstu tamistos, bet tamista kažkinį mane.... — Kodėl?... — Aš dabojau kiekvieną tamistos pasikratinimą, aš gaudau ir džiaugiuosi kiekvienu tamistos žodžiu, vis manydamas kad tai mano brolis... Kokios kandios! — Tai apsirikimas, — pasirėmęs ant rankų, kalbėjo ligonis, — nereikia tų jau smų. Jei tamista gali mylėti mane — mylek! Tai nieko, jei aš Juozas Margis, o ne tamistos brolis... Męs visi čia broliai! Mylek tamistą, ką gali; mylek visus...

— Aš gydytojas, tamista ligonis.

— Ne, turbūt dėlto, kad aš panašus į tamistos brolių. Nežinojo brolis, kad tamista jį teip myli... Gal buti jis gyvas... Teip, aš matau, kad tamistai sapa širdis... Gal buti, kad tamista dabar ir myli mane, bet už ką! Jeigu aš ištikro tamistos brolis, ar tik panašus į jį, ar ne vistik?... Tamista nepažįsti mane?... — Teip, aš nepažįstu tamistos, bet tamista kažkinį mane.... — Kodėl?... — Aš dabojau kiekvieną tamistos pasikratinimą, aš gaudau ir džiaugiuosi kiekvienu tamistos žodžiu, vis manydamas kad tai mano brolis... Kokios kandios! — Tai apsirikimas, — pasirėmęs ant rankų, kalbėjo ligonis, — nereikia tų jau smų. Jei tamista gali mylėti mane — mylek! Tai nieko, jei aš Juozas Margis, o ne tamistos brolis... Męs visi čia broliai! Mylek tamistą, ką gali; mylek visus...

— Aš gydytojas, tamista ligonis.

— Ne, turbūt dėlto, kad aš panašus į tamistos brolių. Nežinojo brolis, kad tamista jį teip myli... Gal buti jis gyvas... Teip, aš matau, kad tamistai sapa širdis... Gal buti, kad tamista dabar ir myli mane, bet už ką! Jeigu aš ištikro tamistos brolis, ar tik panašus į jį, ar ne vistik?... Tamista nepažįsti mane?... — Teip, aš nepažįstu tamistos, bet tamista kažkinį mane.... — Kodėl?... — Aš dabojau kiekvieną tamistos pasikratinimą, aš gaudau ir džiaugiuosi kiekvienu tamistos žodžiu, vis manydamas kad tai mano brolis... Kokios kandios! — Tai apsirikimas, — pasirėmęs ant rankų, kalbėjo ligonis, — nereikia tų jau smų. Jei tamista gali mylėti mane — mylek! Tai nieko, jei aš Juozas Margis, o ne tamistos brolis... Męs visi čia broliai! Mylek tamistą, ką gali; mylek visus...

— Aš gydytojas, tamista ligonis.

— Ne, turbūt dėlto, kad aš panašus į tamistos brolių. Nežinojo brolis, kad tamista jį teip myli... Gal buti jis gyvas... Teip, aš matau, kad tamistai sapa širdis... Gal buti, kad tamista dabar ir myli mane, bet už ką! Jeigu aš ištikro tamistos brolis, ar tik panašus į jį, ar ne vistik?... Tamista nepažįsti mane?... — Teip, aš nepažįstu tamistos, bet tamista kažkinį mane.... — Kodėl?... — Aš dabojau kiekvieną tamistos pasikratinimą, aš gaudau ir džiaugiuosi kiekvienu tamistos žodžiu, vis manydamas kad tai mano brolis... Kokios kandios! — Tai apsirikimas, — pasirėmęs ant rankų, kalbėjo ligonis, — nereikia tų jau smų. Jei tamista gali mylėti mane — mylek! Tai nieko, jei aš Juozas Margis, o ne tamistos brolis... Męs visi čia broliai! Mylek tamistą, ką gali; mylek visus...

— Aš gydytojas, tamista ligonis.

— Ne, turbūt dėlto, kad aš panašus į tamistos brolių. Nežinojo brolis, kad tamista jį teip myli... Gal buti jis gyvas... Teip, aš matau, kad tamistai sapa širdis... Gal buti, kad tamista dabar ir myli mane, bet už ką! Jeigu aš ištikro tamistos brolis, ar tik panašus į jį, ar ne vistik?... Tamista nepažįsti mane?... — Teip, aš nepažįstu tamistos, bet tamista kažkinį mane.... — Kodėl?... — Aš dabojau kiekvieną tamistos pasikratinimą, aš gaudau ir džiaugiuosi kiekvienu tamistos žodžiu, vis manydamas kad tai mano brolis... Kokios kandios! — Tai apsirikimas, — pasirėmęs ant rankų, kalbėjo ligonis, — nereikia tų jau smų. Jei tamista gali mylėti mane — mylek! Tai nieko, jei aš Juozas Margis, o ne tamistos brolis... Męs visi čia broliai! Mylek tamistą, ką gali; mylek visus...

Tamista pasigailėjai mane ir paklausai, ar mau gerai, pasigailėk ir jo... ir jo... ir jo; — rodė pirštu į lovas su ligoniais, — darbuokis tamista visiems.

— Aš netekau brolio dėlto, kad nemylėjau žmonių... — Man sunku... blogai! — suriko ligonis, draskydamas krutinę.

Gydytojas greit prišoko ir pagriebė ligonio rankas.

— Meldžiu dovanoti, aš tamistą suvarginau.

Ilgai gulėjo ligonis, bet ant galo atsidojo ir atvėrė akis.

— Gana, — ty liai kalbėjo ligonis, — meldžiu palikti mane vieną... Dar paskutinį žodį noriu tamistai pasakyti... Mau pasimirus, nemislykite, kad jūsų brolis negyvas... Tikėkit, jog jis gyvas, jieskokit jo ir mylėkit... Prizadėkit man, jog mylėsit varguolių... Ir tamista busi visų teip mylimas, kaip aš tamistą dabar myliu... Dabar eikit sau, eikit laukan greičiau!... Gydytojas klausė, nuleidęs galvą ir ašaros, teip seniai ne riedėjusios, dideliais lašais byrėjo viena po kitai ant Juozo lovos. Rytmetį tarnas prašė, jog ligonis „Juozas Margis“ mirė. Gydytojas Margis buvo kambarije, paėmė paveikslą brolio, — jauno, gražaus moksleivio, ir aiškiai ant jo parašė: „Tikėkit, jog jis gyvas!... Jieskokit jo ir mylėkit. Prizadėkit man mylėti varguolių“.

LIETUVIŲ GĖRADĖJAI.

Su pasididžiavimu galime mės stoti prieš pasaulį ir pasigirti, jog mes jau nezušim. „Kur tik žvilgtelėsi, ten atrasi „pasivertusius“ didvyrius galvatrukčius viens už kito „begelbstinčius“ mūsų tautą nuo prapuolio. Vieni stato klištorius išlavimui mergų, kurių užduotis bus auklėti ateinančią gentkartę; kiti keikia socialistus, kad jie neplatintų to baisaus kosmopolitiko mokslo ir tuomi nepraetintų lietuvių, visai užmiršdami patį, jog savo dieva-mijose per šimtmečius vartoja lietuvišką kalbą, kuri teipgi didios garbės lietuvių tautai; treti vėl išspaudė Lietuvoj porą šimtų plakatų ir išplatinę tarp žmonių, šaukia: „ėšą vieninteliais išganytojais ir palaikytojais lietuvių tautos“.

— Dabar, tai nera kokia paprasta spekuliacija, bet tikra užduotis ir teisingas namų misijos darbas, dadas mūsų privalystės, kurią kiekvienas krikščionis vyras bei moteris duosios širdies ir placio proto yra šaukiamas atlikti.

— Todėl aš meldžiu jūsų, broliai, per „Ašpatį mūsų Jėzų Kristų, ir per geradėjingumą“ dvasios šventos, idant jus padėtumet nam savo maldose už mane prie Dievo. Rom. 15:30.

— V. R. Džilanas.

misijonierius, Kovo 5 d. 1907. Pittsburg, Pa.

Toliau seka prierašai penkių baptistų kunigų, kurie „širdingai rekomendavoja“ tą atsisakimą. regys nepašalį buti ir mums sumesti porą „sveika Marijų“ už tą mūsų garsų sutvortoją nesančios „Reformuoto Katalikų Bažnyčios“.

Toliau yra sekanti istorija, kuri, aš tikiu, užims „Lietuvos“ skaitytuos, nes dar negirdėta: — „Reformuota Katalikų Bažnyčia Amerikos“, šaka Sen - Katalikų Bažnyčios Europos.

„Senoji Katal

"Guodojamas Vincentas R. Delianis, vadovas ir reformatorius Reformuoto Katalikų Bažnyčios Amerikos tarpe Samo - Gothu, Livonu ir Lietuvių, buvo įšventintas 1 kunigus 1899 (vienok teisme New York'e visi nurodyti vyskupai užginčija tą. Kam vėl meluoti? Vert.) Pristotie prie Sen Katalikų ir likosi vienbalsišku nutarimu Sen Katalikų vyskupų (?) namo paskirtas misijonierium to banyčios Amerikoje. (Kur ta bažnyčia yra? Vert.) Speciališkes užduotis tos bažnyčios yra:

a) Parodyti kelią prie išganymo Rymo Katalikams, paverčiant bažnyčią į įstaigą susitaikančią su žmonėmis ir charakteriu žmonių.

b) Išgelbėti dušias visų tų, kurie pametę Rymų Katalikų bažnyčią, atsisakę nuo visų bažnyčių dogmų ir tikėjimų.

c) Padaryti svetur gimusius Rymo Katalikus geras Amerikonais, linosais nuo visokių civilizacijų ir reikalingų viešpajai.

Pamatiniai įstatai Reformuoto Katalikų Bažnyčios Amerikoje yra: 1. Pamatai: tikėjimas į mokslą Kristaus ir apaštalią, paremtą ant rašto švento, kaip priimta rytų ir vakarų.

2. Atmetimas visų dogmų ir tradicijų (čia tenka 6 žodžiai, neišskiriamas Vert.) nepriimtas su jungtos bažnyčios.

3. Nepriklausomybė nuo Popiežiaus, kuris savinasis neklaidingumą ir skelbiasi, jog jo valdžia yra absoliutiška ir net augštesnė už civilizaciją ir politikią valdžią.

4. Vienybė ir meilė su visais krikščionimis, atmetant visas doktrinas Rymo Katalikų bažnyčios, jog kitur nėra išganymo kaip vien Rymo Katalikų bažnyčioje.

5. Maldos sava prigimta liežuvių.

6. Komunikantai priima duoną ir vyną.

7. Laisvė tikėjimo (ar ir Rymio? Vert.)

8. Panaikinimas kunigų bapačystės.

9. Rinkimas kunigų per žmonis (o kaip su vyskupų "pasiųstais"? Vert.)

10. Vedimas bažnyčios reikalų per trustes išrinktus parapijonių. Guodotinas V. R. Delianis, "Guodožio 27, 1907, Pittsburg, Pa. "Kristaus Misija Uždėta

Dvasia Viešpaties yra su manim. Jis privedė mane skelbti evangeliją neturintiems, siuntė mane gydyti pavargėlius sirdyje Luk. 4:18.

Aštuonioliką tukstančių Lietuvių (?)?) yra šelpiami per pasistengimą vieno Sen Katalikų kunigo jų tautystės.

"Materijališka pagalba yra suteikiama. 18.000 Samoghoty. Livonu ir Lietuvių šioje aplinkinėje yra susilpami per pasistengimą Kristaus misijos — pietų dalyje. Misija randasi po num. 82 South 17 gatvę ir yra užlaikoma guodotino Vinco R. Deliano. Pirmiausia (ar dabar ne? Vert.) Sen Katalikų kunigas ir misijonierius tarpe Samo Gothu. Livonu ir Lietuvių, kurs dabar pasivėnia visą savo laiką dirbdamas tarpe savo tautystės žmonių gyvenančių šioje mieste. Misija darbuojasi pradedant nuo 12 d. kovo 1905 ir užima tą pačią vietą, kurią tula pietinės dalies bažnyčia turėjo užimti ant tulo laiko, bet nenusisėkus, parduve Kristaus misijai.

Minėta misija yra užlaikoma liuosas pašelpa nuo žmonių pritarančių tam darbui. Ji yra terptikėjimiška (nepriklausanti jokiai sektai). Bet juk pirma sakytą jog Sen Katalikiška Vert.), ir jos mokslas religiškas; prieg tam pagelbinga ranka yra ištiesiam visiems neturintiems užsiemimo (po aplaikimui \$1,00 žmonės tampa pasiųsti skebauoti. Pats buvau tos kontoros sekretorium, tai žinau ir persgerščių visus. Vert.) svetimžimiams. Nuo laiko misijos užsidėjimo pamaldos buva laikomos po 2 sykiu ant dienos ryto ir vakaro mete, Lietuviškoj kalboj (o kaip tie Samo Gothai ir Livonai supranta? Vrt.) ir lankytojų iki šiam laikui buvo 746, priskaitant nedidelines pamaldas, kurios yra labiau lankomos, negu kasdienines.

Pittsburg "Chronicle Telegraph." Balandžio 6, 1905.

Tas darbas yra užlaikomas liuosnorių dovanoms, tų kurie tiki į tą, už ką tas darbas stoja.

Dovanos, nežiurint kaip mažos, yra nuo visų nuosirdžia priimamos, ir duoklės yra priimanos reguliariškai, arba progai pasitaikius, ir gali būti užmokėtos mė-

nesiuose, arba metuose, kaip geriausiai davėjui yra.

Jūs esate širdingai kviečiami pagelbėti šį darbą tos misijos ir spaudos ass. (žodis į žodį: "to assist the work of this mission and publication ass. Vert.) ar tai pinigiskomis dovanomis, knygomis, rakandais, menesraščiais, etc. ir esate kviečiami atsilankyti į šią misiją bile kada.

Kristaus Misija ir Lietuvių Spaudos Bendrija, 82 — 17 gatvė, S.S. Pittsburg, Pa.

Galas. Daug navatnių daiktų: Negirdėta gentis: Samo Gothai; 18,000 lietuvių. Selpimas vieno žmogaus. O geradėjystė Dievo! Jau neužligio Tavę savo galybe guodotinas Dilionis perviršys! Sen Katalikų ir Reformuota Katalikų Bažnyčios, ar jos viena, ar dvi skirtingos ir abiejų galva yra god. D. ir pagaliaus dar misijonierius terptautiškos misijos? Viena negal but, nes Sen Katalikai, turbut tie, kurie tebsilaiko senoviskų dogmų ir ritualų, o reformuota, tai reiškia "iš naujo suformuota" arba perdirbta. Pagaliaus dar "Reformuota Katalikų Bažnyčia Amerikoje! O tempo! O mores! Juk čia iki šiol visi tikėjimai ir netikėjimai buvo lygus, nebuvo nė vieno privilegijuoto, o "Amerikos" bažnyčia reiškia vienintelę valdžią bažnyčios, panašiai maskolijos Greko - Ortodoksikai (pravoslavų). Tik jau nieks tokių naujienų visuomenei nepraneš, kaip Lietuviškas misijonierius ir spaudos asylas (jo paties žodžiais).

Nestebėtina, jog pasivadino pats savę spaudos asylu, nes circularai (manifestas) atspausdas tokioj sudarkytoj angliškų kalboj, be jokio atžvilgio ant gramatikos ir rethorikos, jog tas vardas netik dar yra teisingu, bet vertėtų dar dėl pakavojimo ausų geradėjams žmonėm bent ant kepuraitės suaukauti. Aš duodu 25c. ir tris "sveika Marijas" (kaip parašyta) kas daugiau. Visą pasiųskit į vietą".

F. J. Bagočius.

Mano paskutinis žodis.

Žmogui labiau širdį skauda nuo liežuviu, negu nuo botago. Teip sako senoji parlatlė. Ir ištikro teip yra. Atsimena skaitytojai "Aušros" prelekcijų aprašymą, tilpusį 14-me "Lietuvos" numerij. Atsimena lietuviai ant to aprašymo Tamsunės atsakymą, o pagalios 19 ir 20 numeriuose "Lietuvos" trukšmingus Tamsunės iškoliojimus už jos didį fanatizmą.

Tamsunę koliojo A. Žimontas, paskui J. G—zis. Abudu eina vienu keliu, stengiasi skaitytojams akis aptraukti kokiū tai raudoną dažu, kad tik visi sotintusi, žiūrėdami į raudoną vėluką, kaip į ženkla palaimų ir išganymo.

Dalykas tame, Buvusiose prelekciuose prelegentė, p. K. A. G., plačiai aiškino moterij su vyrais lygybę, ir socializmą. Priminė butus ir nebutus daiktus. Galop išniekino Christaus mokslą ir abel-nai tikėjimą. Išreikšusi neapykantą prieš tikėjimą, po viskam užklauso: Jei kas nori paduoti koki nors klausimą, ji, ar kas kits, atsakys. Tamsunė tat atsiliepė: Jeigu Christaus mokslas yra priešingas progresui ir apšvietai, tai ką-gi gero yra nuveikęs, tasai pagirtinas socializmo mokslas? — Ir ką susirinkusieji išgirdo? Na-gi nieko! Nė vienas socialistas negalėjo visuomenei ant minėto klausimo atsakyti. Tatai ir užpyko ant Tamsunės tų prelekcijų vedėjai. Pirmiausia Tamsunę iškoliojo A. Žimontas, o paskui, kaip sakiau, J. G—zis ("Lietuva" No. 20). Žimontas Tamsunę išvadino akla fanatike, liepė jai, apšviesti, o J. G—zis, tą paantrinę, net Tamsunės pseudonyimą atvertė kiton pusėn. Tat visiems dabar aišku, kas yra toji Tamsunė. Diditai dėka p. G—ziui už tokį visuomenei pritarinavimą, bet padėka ne kaipo kokiam

lietuviui tautiečiui, bet kaip jo išrusiam su bauriomis mintimis kryžlokiui, kuris čulpija lietuvių visuomenės paskutinius syvus ir da išjuokia tos visuomenės jausmus.

Ne vieta ir ne laikas man su tais "apšvietais" kudi-kiais kalbėti, nes jie, kaip Lietuvos žydai, savę teisina. Negalėdami mano reikalavimui užgana padaryti, manę vadina akla fanatike, o jie mat idealistai! Jie naujos gadynės pranašai, silantieji žmonijai rojų, dangų ir amžius ant šios žemės palaiminimus. Jie yra surusios dabartinės tvarkos taisytojai. Jie yra žadamo rojus kunigaikščiai, bet da tokie autokratiski, kad, Aukščiausias, susinylėk, nes be jokių principų, be jokių klausimų išgvildinimų, tuojaus tau cariskai atsako, kad „bit“ posemu" ir viskas, girdi, socializmo žadamas rojus turi buti. Ne, toki pranašai rodosi jau mums nebreikalingi, nes po jų kailiu neapykanta žėri. Teisybė, socializmo mokslas yra tobulas, geras, brangus ir pagirtinas. Mės jo laukiam ištroškę, bet kitaip mės tą mokslą suprantame. Tasai mokslas yra pilnas meilės ir rodos. Neapykantos jis nepažįsta. Bet mūsiskieji teip pranašai, išperos, tą mokslą ant savo kurpalio tempia ir klaidina visuomenę. Jie išlieja savo tulzį ant tikėjimo, ant krkščionių jausmų spaudo. Jie nepripažįsta jokių viršprigimtų spēkų, ar malonių, nes jie patys esą iš savęs pilni pajėgų ir labai sau maloningi. Tat ar-gi galima su tokiais žmonijios labui darbuotis? Ar galima juos pavadinti tuos idealistais, kurie nesupranta idea-lizmo žodžio prasmės? Ar galima su jais kalbėtis? Jeigu jie neatsako ant klausimo, o ypač da tokio svarbaus ir žingeidaus klausimo? Negalima su jais užsidiėti, nes, pav. J. G—zis, aiškiai pasirodė, su suvaikėjusio vyro protu. Negalėdamas man švelniau atsakyti ir paaiskinti, nors savo piktumą ant mano tikros pavardės išliejo. Tai tame J. G—zio yra ir idėja ir naujai nukaltas mokslas? Ar tai socializmo darbas? Ne, tai darbas nesubrendusio vyro. Jis socializmo mokslo, turbut, nėra patyrįs, tas vyras tik save vardienui akyse augštin-na. Na, jį Žimontas apvainikuos, o jįsai A. Žimontą, bet ant klausimo vistic negali ir negalės atsakyti, nes teisybė visuomet akis bado.

Myliu socializmo mokslą, bet ne lietuvišką socializmą, kurio nariai be jokių principų, be jokios taktikos, savo-tiškai stengiasi žmonėms pančias užkabinti, jausmus aprišpaučyti, meilę išnaikinti ir visus žmones padaryti anarchistais. Nevelijū nė vienam su lietuviškais socialistais susitikti, kadangi jie, ar susitėjimuose, ar susirinkimuose, ar pasikalbėjimuose vien tik tyčiojasi iš Christaus mokslo ir tikėjimo ir jo pasekėjų. Jie visa gerkle šaukia: „laisvė!“, o tuotaru tikinčiuosius, o ypač katalikus, išjuokia. Noriu moterims su vyrais lygybės, bet ne tokios, kaip J. G—zis, kuris moteris padėjimo nežino ir vargiai žinos.

Tat baigiu šituos paaiskinimus tiemdvim karštuoliam ir pasakau, kad daugiau per laikraščius nesirokuosiu, nes man, kad tie du ponu-ne socializmo pilnu, bet pilnu puikiybės, o ši pastaroji, kaipo kokia sloga, žmoniją kankina. Tegul manę niekieno, aš tylėsiu, nes tokių

„protmeilių“ nepertikrįsi.

Golubickienė.

Ir mės geistume, kad šiomi pasibaigtų visi ginčai, kurie ne besiginčijančių, ne skaitytojų, negali pertikrinti. Rd.

XXII SEIMAS SUSIVIENYJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJ.

Gavome žinią, jog per pirmą seimo dieną, 27 gegužio, vos tapo išrinkta seimo viršininkai. Išrinkti: seimo vedėju V. Kaunas, iš So. Boston, Mass.; pagalbininku J. Tareila, iš Ansonia, Conn.; I raštininku F. Bagočius, iš Pittsburg, Pa. ir II raštininku K. Balievičia, iš Chicago, Ill.

VIETINIOS ZINIOS.

— Pagarsėjęs jau rytinėse valstijose, atvažiuos į Lietuvą, P. Grigaitis, L. S. P. atstovas, iki 2 berželio atkaks į Chicago. Išto turėtų pasi-naudoti Chicago lietuviai ir visokios organizacijos; turėtų parengti susirinkimus. Grigaitis yra geras kalbėtojas, kalbos jo skiriasi nuo kalbų Amerikos lietuviškų kalbėtojų, iš Grigaitio prakalbų daug galima pasimokyti.

— 19-tą Gegužio, Lietuviai moksleiviai Valparaiso Universiteto vaidino dramą trijuose aktuose, „Paskutinė Banga“ ir komediją vie-name akte, „Knarkia paliepus“. Publika užsilaikė kaip niekad. Nesimantė nė vieno rukančio, nesigirdėjo kalbų ir šnabzdėjimo, kas pas lietuvius paprastai daroma; kiekvienas žodis buvo girdziamas ir turinį aiškiai galima buvo suprast. Aktoriai savo darbą atliko gana gerai, už ką kiekvienas buvo apdovano-tas delnų plojimu. Geri buvo: Dėdė — p. S. Šapronskis, Dulevičia — p. K. Lukošius, ypač atsižymėjo trečioj veikmėj, pirmame ir antrame išėjimuose beprodiu. Terp klausytojų matyt buvo besiluoostandūs asaras.... Ne-tankiai tas terp lietuvių atsitinka! Gyvas ir natūraluskas buvo Petras — p. A. Lauraitis. Išimant nekurias vietas, lietuviai moksleiviai parodė, kad galima geriau atlikti darbą, negu kaip teko iki šiol matyti vaidinant lietuviškas: jie parodė, kad lietuviška drama gali pakilt augščiau, ir tapti gyvu veidrodžiu mūsų klaidų; jų darbas parodė, kad ir lietuviškas resuoja drama, kad ir jie moka ramiai užsilaikyti.... Moksleivių teatras visgi atsižymėjo.... Užsibaigus trečiam veikimui, publika išsūaukė autorių, kuris čia pat buvo. Matyt terp lietuvių moksleivių yra spēkos, tik-tai jos reikią išdirbti.... Geistina, kad ir ant toliau mūsų moksleiviai neužmirėtų ir tankiau rengtų panašius vakarus....

— Arti Blue Island ir 22-ros gatvės, mano namų viršutinės lubos nuo sunkumo priekrautos medinės medegos. Visos keturios lubos, krisdamos viena ant kitos, liko įlauztos.... Yra keli sužeisti ir užmušti.... Policija nieko nedailedo prieš tai artin, gelbėjo žmonis tikta užnaga-siai. Dirbo ten daugiausiai lenkų.

— Lietuviška Co-operati-ja „Zinyčia“ žemės visgi nenupirko, kadangi norint pirkti, agentai rodė vieną, o kartą išrinktiems delegatams nuva-ziaus apžiūrėti, norint įmokėti pinigų, parodė balas ir kalnus.... Išlaidų tuom tarpu su pirmu nenupirkto žemės „Zinyčia“ turėjo nemazai.

— Išleistas nebeišinan-čio mėnesinio laikraščio „Svietio Atelitis“ žada vėl išleisti magaziną, tikta po kitokiu vardu.... Gal senasis visuomenei nepatiko?

REDAKCIJOS ATSAKYMAI. „Buvusiam ant koncerto“ Philadelphiaj. Iš atsiųsto rašto negalima suprasti, ar aprašomas naujas koncertas, ar tik taisomas, arba kitaip aprašytas senas, kokio aprašymas jau tilpo „Lietuvų“ savo laike. Jeigu tai aprašytas arba taisytas senasis, tai juk taisyti perbėgus čielam mėnesiui su viršum laiko po koncertui visai ne paranku. Ant galo ir visi tie dalykai ne teip svarbus, kad juos reikėtų po kelis kartus atkartoti, nors ir perstatant kitokioj švieso. Visą reikią daryti savam laike.

APGARSINIMAI.

SAVES UŽGINČIJIMAS.

Ant pokilio, parengto vieno labai turtingo žmogaus, buvo pranešta, jog pokilio parengėjas susilaikydavo nuo valgyimo kuomet budavo geriausi ir turtingiausi valgiai paduodami. Jis, sulgyt po pranešimo, nusišypojo tarė: „Aš užginčydavau save ir susilaikydavau nuo visokių skanumynų kuriuos per daug mylėdavau. Kaip jį, są buvau visada didelis mylėtojas valgyimui ir gėrymų, kol pilvas neužkomandavo: Gana! Aš sustodavau laiku ir dabar esu sveikas“. Pilvas visada tau pasakys, kada perdaug, atmesdamas nors ir geriausius valgius ir tu pamesti apetitą. Tokia-me atsitikime, žinoma, Trinerio Amerikoniskas Elixiras Karčiojo Vyno, kuris kiekviename atsitikime neatlaidžiai pagelbsti, atliuosos tavo nuo negerumo. Jis šaukts daugiau pajėgų skilviui, suskubys žlebičiomai ir išvalys kraują nuo visokių išmetų. Tau nebus galima perdaug apsun-kinti skilvi. Naudok šitą vyną — gyduolė visokiose nežlebičiomio blogumuose. Nėra geresnių vaistų pagerinimui skilvio. Visose aptiekose. Jos. Triner, 799 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

PRISIEINA PAAIŠKINT!

Kurie tik atsišaukė, serganti ir yra išgydyti, nuo visokių ir sarmatvųjų ligų, tai guodžiasi: jog seniai ir iš kart būtų atsišaukę į Institutą, bet vengėsi, kad į apgarsinimą laikraštyje, nepagar-sintum ligos ir varda su pravarde prieš pažistamus ir gimines.

Per tai, mums prisieina ir dabar paaiskinti, visiems ant kart pranešt, kad išsigydyti nori, — tai gali rasyt be jokios baimės, kad ne tik bus išgydyti, bet ir nieks apie juos nežinos, jei pats išgydyti nepasiruoš. Kadangi sava padėkavome išgydyti, tai tik pagal savo norą, kožnas gali garsint laikraštyje, jeigu jis, tai yra išgydytas, teip nori ir yra teip dėkingas už išgydymą, nes rašinėti į laikraštį jiems patiems t. y. išgydytiems nieks negali uždraust kaip ir visiems raštininkams.

Be padėkavonės tilpusios mus apgarsinime arba paveikslai, tik tada patenka, kada išgydytasis iš dėkingumo pats ant to pristodamas ir prašo mus pagarsinti; nes iš kur mės išgydyto žmogaus paveikslą gautumė, jeigu jis pats neatsiustų. Taigi mės ne tik sveikatai suteikiame pagelbą, bet ir pagal sergančio norą, sąžinę pasicelgiame.

Už tai, kožnas atsišaukęs, jeigu dar turi savyje kiek sveikos gyvybės, ne tik ką bus išgydytas, bet ir gali buti ramus be jokios baimės, kad išgyjus, jeigu pats nenorės, tai apie gydymą, liga ir kitus dalykus, nieks iš mus neiš-gaus ne už joki užmokėsti ant svieto, paslaptybės yra šventi užlaikomos. Bet patys jeigu nori garsintis ir dėkavot, tai nuo Jus priguli.

Su guodone, Dr. Collins Medical Institute, 140 W. 34th st., New York, N. Y.

AUKOS.

K. Kilikevičia \$1.00; J. Vaitkevičia, J. A. Dzedolikas, A. Dzedolikas, J. Zinkevičia, A. Zinkevičia, A. Saruokis — po 50c.; T. Zurauckas, G. Zurauckienė, J. Baudonius, B. Bartkus ir J. Steponaitis — po 25c. Viso labo \$5.25. Paskiriama sekandčiai: \$2.75 kankinimas, \$2.50 Revoliucijai, L. S. D. Partijai.

Drągyščių Reikalai.

PIKNINKAS!

7-tas Metinis Piknykas ir iš-laimėjimas auksinio laikrodžio, parengtas Dr-tės Sv. Antano iš Padvos, atsisub nedėlio 9 d. birželio (June), 1907 m. Bergmans Grove, Riverside, Ill. Piknykas prasidės 9-tą valandą iš ryto. In-ženga vyrai su motere 25c., merginoms gi dykai. Širdingai už-kviečiame visus lietuvius ir lietu-vaiteis, vaikus ir megeles, atsi-lankyti ant mūsų piknyko, ir link-smiai su mumis laiką praleisti ant-čysto oro. Muzikė bus puiki, ku-ri linksmys mus per visą dieną. Bus teip pat ir skanių gėrymų: alaus, skanaus mėsos, arielkos, cigarų ir gardžių valgių.

Imkite 22 ul. karus, arba 12 ul., paskui La Grange karus, kurie daveja iki pat parkui.

Komitetas.

Piknykas.

Jau ir vėl mės čia net antrą kartą! — Antras didelis piknykas ir Apvaikščiujimas parengtas Gvar-dijos Did. Liet. Kunig. Vytauto ant Town of Lake, Chicago, Ill., kuris atsisub nedėlio 16 d. June (sėjos), 1907, Slavie darže, ket-47-tos gatvės ir Winchester av. Apvaikščiujimas prasidės 12 val. dieną, o piknykas — 3 val. po pietų. Muzikė po vadovystė J. Bagdono, surinkta iš geriausių grajotų. Ant piknyko atsilankęs vienas neris sau nepatinkamo dalyko, visi bus pilnai užganėdin-ti. Visus užprašome: senus, jau-nus, vaikus mergaites atsilankyti ant šio iškilmingo mūsų pikny-ko, kuris parengtas vienos iš ge-riausių drągyščių. Neužmirškite 16 d. Sėjos, 1907m.!

Komitetas.

Didelis Piknykas!

Drągytė Lietuvių: Evangelis-tų Luterių parengė pirmą didelį piknyką nedėlioje 2 d. birželio (June), 1907 m. A. F. Schult's Parke, Riverside, Ill. Pradžia 10 val. ryto. Inženga 25c. porai. Im-kite 12 gatvės karus iki Harlem Ave., iš ten Suburban karą net iki vietai. Arba, Organ Ave. karą iki 22 gatvės, o iš ten — Su-burban karą iki vietai. Visus lie-tuvius, lietuvaiteis — prašom ne-pamiršti progos ant šviežio oro link-smiai pasibovoti ir prie geros mu-zikės pasisotkti. Kviečia.

Komitetas.

APGARSINIMAS.

Chicago, Ill. Turime už garbe ap-reikšti savo brolius lietuvius, jog mus drągytė „Palaimintos Lietu-vo“ parengė piknyką, kuris atsisub 2 d. birželio, 1907 m., puikliausiam darže, t. y. Bergmans' Grove, Riverside, Ill. Širdingai užkvičiame visus lietuvius ir lietuvaiteis atsilankyti ant šio puik-riuraminto ir šviežio o-u pakvepuoti. Teipgi bus lietuviška choras iš Ap-velzdos Dievo parapijos, kuris padu-otas keleta dainų apie brangią mūsų tėvynę Lietuvą. Ant piknyko bus iš-laimėjimas auksinio \$10. Žodžių sa-kant, kas atvažiuos ant mūsų piknyko, tas nesigalios. Kviečia.

KOMITETAS.

PAJIESKOJIMAI.

Pajieskau gero darbo. Esmiu jaunus vaikus, 20 metų amžiaus, 6 metai kaip gyvenu Amerikoje. Moku 4 kalbas, su rašymais ir skaitymais: lietuviškai, angliškai, maskoliškai ir lenkiškai. Neuz-siimu su nereikalingais papročiais, kaip tai: gėrymų, rukymų, nė ki-tokiais. Apšimu geriausiai atlik-ti darbus, kaip tai: aptiekose, bankose, kontorose, spaustuve-se, agenturose, ir visokiose krau-tuvėse. Galiu uždėti kauciją ko-žką kas tik nori, didelę ar mažą. Jeigu kas reikalaujat, kaip viršmi-nėta, mokyto ir protingo žmo-gaus, prašau atsišaukti ant mano adreso:

'K. M. Armonas, 6 Burleigh st. Cambridgeport, Mass.

Pajieskau savo pusbrolio Ka-zimiero Valiuko. Pacina iš Su-keičių, Marijampolės pavie-to, Jozuniškių kaimo. Meldžiū atsišaukti ant šio adreso:

Joe Walukas, 205 — 2nd str., Troy, N. Y.

Pajieskau draugo, Jurgio Vir-silio. Lietuvoj buvo kriaučium. Pacina iš Kauno gub., Satių pa-rapijos, Daktarų sodžiaus. Jis pats ar kas kitas teiks duoti ži-nią ant adreso:

Jos Hurnesh, 513 N. 8th st., Kansas City, Kans.

Pajieskau savo pusbrolių Vi-ir Kazimiera Mačiulių, Ka-gub., Raseinių pav., Eržvilko sčiaus, Jokubaičių kaimo.

tai atgal jie gyveno Chicago Teip-pat pajieskau Adolfo d-dm-švo gerio ir Antano Pocerovio Kauno gub., Raseinių pav., Je-barko valsč. Jie patys ar kas ki-tas teiks duoti žinią ant adreso:

Antanas Beinaris, 641 Main str., Cambridgeport, Mass.

Pajieskau savo mamos ir seso-rių Jozes ir Koros; jau šėsi metai nuo manęs prasišalino. Turis-svarbų reikalą. Jos pačios ar kas ki-tas teiks duoti žinią ant adre-so:

Miss Mary Oszkini, 99 Prospect str., Brooklyn, N. Y.

Pajieskau lietuvaiteis apšvedimui, ne jaunesnės kaip 16 metų, ne senesnės kaip 26 metų, by-ko kio tikėjimo. Aš esmiu tikras lie-tuvys ir Rymo katalikas. Jei ka-tros širdis linksta į šitą tikėjimą, tegul atsišaukia. Malonėčiau, kad ir fotografiją savo prisųstų. Aš turiu dvi krautuvi arba stori. Meldžiū, atsišaukti ant šio adre-so:

P. Barr, Box 124, Montello, Mass.

Aš, ką tik dabar atvažiuos iš Lietuvos, Ursulė Bartkevičienė, pajieskau savo sunaus Silvestro Bartkevičiaus, Kauno gub., Tel-nišių pav., Varnių vol., iš dvoro Vembutų. Jis pats ar kas kitas teiks duoti žinią ant adreso:

Ursulė Bartkevičienė, 9232 Harrison av., Chicago, Ill.

Pajieskau Povilo Mockevičiaus, Gyveno Kensington, Ill. Jis pats ar kas kitas teiks duoti žinią ant adreso:

Frnciskus Bagdonas, 9232 Harrison av., Chicago, Ill.

Pajieskau Selemono Vosaicio, Suvalkų gub., Vladislavo pavieto, Griškabudžio gm., Devisių kaimo. Pirmą gyveno Gardner, Mass., o potam išvažiojo į Chicago, Ill. Meldžiū atsišaukti ant žemiaus paduoto adreso:

William Evans, 5 Baker str., Gardner, Mass.

Pajieskau Liudviko Savickio iš miesto Telšių. Turis svarbų rei-kałą. Meldžiū atsišaukti sekan-čiu adresu:

Lievon Citowicz, 43 Arthur str., Montello, Mass.

Pajieskau Antano, Mikolo ir Andriaus Liutvinių iš Netikampio, Kvietiško gmino, Marijampolės pav., Suvalkų gub. Gyve-no kur nors apie New Yorką. Jis pats ar kas kitas teiks duoti žinią ant adreso:

Jos Kulbokaitis, 176 Bolton str., So. Boston, Mass.

Pajieskau Jono Elvikio ir Pra-no Gendroliaus. Gyvena abudu dabar Chicago, Ill. — Už prisuntimą man jų adreso duosiu gerą dovaną.

N. Gendrolis, 287 — 3rd str., So. Boston, Mass.

Pajieskau Urbono ir Urbona-čio. Abudu pacina nuo Balbieri-škio, Suvalkų gub. Jų brolis, Jo-nas, likosi užmuštas ant geležin-kelio 12 d. gegužio. Liko jo pra-pertė verta apie 2,000. Jeigu nieks neatsišauks, ji tiks mieso val-džioj. Atsišaukite ant šio adreso:

Thad Ulsky, 1923 — 22nd Av., Seattle, Wash.

Pajieskau savo brolio Aleksandro Jo-nuzio, 4 metai kaip Amerioje. Girdė-jau, kad pirmiau gyvenęs Chicagoje, Kauno gub., Vilkmergės pavieto, Ly-dukių parapijos, Juogry 11 sodžiaus. Jis pats ar kas kitas teiks duoti ži-nią ant adreso:

F. Jonuszis, 781 W. Lombard st. Baltimore, Md.

29 d. balandžio persikyrė su siuom svietu Magdalena Waliu-kiene, po tėvų. Spausdinaičiukė, 23 metų. Velionė paėjo

